

EBA/GL/2018/03

2018 m. liepos 19 d.

Peržiūrėtos gairės dėl bendros priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso (SREP) ir priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tvarkos ir metodikos, kuriomis iš dalies keičiamos 2014 m. gruodžio 19 d. EBI/GL/2014/13 gairės

1. Pareiga laikytis rekomendacijų ir teikti pranešimus

Šių gairių statusas

1. Šiame dokumente pateiktos pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010¹ 16 straipsnį parengtos gairės. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį, kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos turi dėti visas pastangas siekdamos laikytis šių gairių.
2. Gairėse išdėstoma EBI nuomonė dėl tinkamos priežiūros praktikos Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje arba dėl to, kaip Sąjungos teisė turėtų būti taikoma tam tikroje srityje. Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje apibrėžtos kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, turėtų jų laikytis ir atitinkamai jas įtraukti į savo praktiką (pvz., iš dalies pakeisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant tuos atvejus, kai gairės visų pirma skiriamos įstaigoms.

Pranešimo reikalavimai

3. Pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 16 straipsnio 3 dalį, kompetentingos institucijos ne vėliau kaip ([2019 04 01]) privalo EBI pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jeigu kompetentingos institucijos iki šio termino nepateiks jokio pranešimo, EBI laikys, kad jos rekomendacijų nesilaiko. Pranešimus reikėtų siųsti adresu compliance@eba.europa.eu užpildžius EBI interneto svetainėje pateiktą formą ir įrašius nuorodą „EBA/GL/2018/03“. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turintys reikiamus įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu. Apie visus gairių laikymosi pasikeitimus taip pat būtina pranešti EBI.
4. Pranešimai bus skelbiami EBI interneto svetainėje pagal 16 straipsnio 3 dalį.

¹ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 12).

2. Dalykas ir įgyvendinimas

Dalykas

5. Šiomis gairėmis iš dalies keičiamos 2014 m. gruodžio 19 d. gairės dėl bendros priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso tvarkos ir metodikos (EBA/GL/2014/13, toliau – Gairės).
6. Gairių nuostatos, kurios nėra iš dalies keičiamos šiomis gairėmis, lieka galioti ir yra toliau taikomos.

Taikymo data

7. Šios gairės įsigalioja 2019 m. sausio 1 d.

3. Gairių dėl bendros priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo proceso (SREP) tvarkos ir metodikos pakeitimai

(1). Gairių pavadinimas papildomas fraze „ir priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis“.

(2). Gairių 1 punkto pabaigoje pridedamas šis sakinys:

„Be to, šiomis gairėmis siekiama pateikti bendrą metodiką, kurią kompetentingos institucijos galėtų taikyti atlikdamos priežiūrinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, atsižvelgdamos į Direktyvos 2013/36/ES 100 straipsnio 2 dalyje nurodytą SREP.“

(3). Kaip Gairių 2 punktas pridedamas šis sakinys:

„Šios gairės nenustato metodikos, pagal kurią EBI, bendradarbiaudama su kitomis kompetentingomis institucijomis pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 22 straipsnį, atliktų testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, tačiau jose aprašomi testavimo nepalankiausiomis sąlygomis intervalai ir padedamos nustatyti tinkamos aplinkybės būsimiems EBI testavimams nepalankiausiomis sąlygomis, kaip vienos iš priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rinkinio dalių, atlikti.“

(4). Gairių 3 punktas iš dalies keičiamas taip:

a. Prieš pirmąjį sakinį įrašoma:

„Jei nenurodyta kitaip, Reglamente (ES) Nr. 575/2013, Direktyvoje 2013/36/ES, Direktyvoje 2014/59/ES arba EBI Gairėse dėl įstaigų atliekamų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis vartojamos ir apibrėžtos sąvokos šiose gairėse turi tokią pačią reikšmę.“

b. Po termino „kapitalo rezervo reikalavimai“ apibrėžties įterpiama ši apibrėžtis:

„Konsoliduojanti įstaiga – įstaiga, kuri privalo laikytis prudencinių reikalavimų pagal Reglamento (ES) 575/2013 1 dalies 2 antraštinės dalies 2 skyrių, remiantis konsoliduota būkle.“

c. Apibrėžtis „informacijos ir ryšių technologijų (IRT) rizika“ pakeičiama taip:

„Informacinių ir ryšių technologijų (IRT) rizika – tai rizika patirti nuostolių dėl konfidencialumo pažeidimo, sistemų ir duomenų nevisiškumo, sistemų ir duomenų netinkamumo ar jų nebuvimo arba dėl nesugebėjimo per pagrįstą laiką pakeisti IT, kai pasikeičia aplinka ar verslo poreikiai (t. y. vikrumas).“

d. Po termino „bendrasis SREP balas“ apibrėžties įterpiamos šios dvi apibrėžtys:

i. „2 pakopos gairės (angl. P2G) – nuosavų lėšų, kurias įstaiga turėtų laikyti ir kurios turėtų viršyti įstaigai taikomus bendruosius kapitalo reikalavimus, lygis ir kokybė, nustatyti pagal šiose gairėse nustatytus kriterijus.“

ii.,,2 pakopos reikalavimai (angl. P2R) arba papildomų nuosavų lėšų reikalavimai – tai papildomi nuosavų lėšų reikalavimai, nustatyti pagal Direktyvos 2013/36/ES 104 straipsnio 1 dalies a punktą.“

- e. Po termino „norima prisiimti rizika“ apibrėžties įterpiama ši apibrėžtis:
„Rizikos balas – skaitinė išraiška, apibendrinanti atskiros rizikos kapitalui, likvidumui ir finansavimui priežiūrinį vertinimą, kurio rezultatas – tikimybė, kad rizika įstaigai turės reikšmingą prudencinį poveikį (pvz., galimus nuostolius), atsižvelgus į rizikos valdymą ir kontrolę, taip pat prieš svarstant įstaigos gebėjimą sumažinti riziką turimais kapitalo arba likvidumo ištekliais.“
- f. Po termino „kredito gavėjai, kurių rizika neapdrausta“ apibrėžties įterpiama ši apibrėžtis:
„Gyvybingumo balas – skaitinė išraiška, apibendrinanti SREP elemento priežiūrinį vertinimą ir atspindinti riziką įstaigos gyvybingumui, atsirandančią dėl vertinto SREP elemento.“

(5). Gairių 9 punkte išbraukiama frazė „jos taip pat apibendrintos 1 pav.“ ir pašalinamas 1 pav.

(6). Gairių 26 punktą keičiamas taip:

„Kompetentingos institucijos turėtų skirti rizikos ir gyvybingumo balus, skirtus apibendrinti įvairių SREP sistemos rizikos kategorijų ir elementų vertinimo rezultatus. Tolesnėse pastraipose aprašomas bendras vertinimo metodas, kuris išsamiau apibūdintas prie atskirų elementų.“

(7). Po Gairių 26 punkto įterpiami šie punktai:

„26a. Kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į 6 antraštinėje dalyje nustatytus kriterijus, turėtų skirti rizikos balus atskiroms rizikoms kapitalui, o atsižvelgdamos į 8 antraštinėje dalyje nustatytus kriterijus – skirti balus rizikai likvidumui ir finansavimui. Šie balai rodo tikimybę, kad rizika įstaigai turės reikšmingą prudencinį poveikį (pvz., galimus nuostolius), prieš svarstant įstaigos gebėjimą sumažinti riziką turimais kapitalo arba likvidumo ištekliais.

26b. Kompetentingos institucijos turėtų atskirai skirti balus įstaigos gyvybingumui kylančios rizikos lygiui įvertinti, remdamosi toliau nurodytų keturių SREP elementų vertinimo rezultatais:

- i. verslo modelis ir strategija pagal 4 antraštinėje dalyje nurodytus kriterijus;
- ii. vidaus valdymas ir visos įstaigos kontrolės priemonės pagal 5 antraštinėje dalyje nurodytus kriterijus;
- iii. kapitalo pakankamumas pagal 7 antraštinėje dalyje nurodytus kriterijus; ir
- iv. likvidumo pakankamumas pagal 9 antraštinėje dalyje nurodytus kriterijus.

26c. Kapitalo pakankamumo ir likvidumo pakankamumo balai rodo įstaigos kapitalo ir likvidumo išteklių pajėgumą sumažinti (arba) padengti atskiras rizikas kapitalui ir likvidumui bei finansavimui, kaip nustatyta 6 ir 8 antraštinėse dalyse, ir (arba) kitus elementus, kuriems, kaip nustatyta 7 antraštinėje dalyje, buvo numatytos papildomos nuosavos lėšos.

26d. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų skirti bendrąjį SREP balą pagal 10 antraštinėje dalyje nustatytus kriterijus. Šis balas turėtų būti skiriamas remiantis priežiūriniu sprendimu ir atspindi priežiūrinį įstaigos požiūrį į bendrą įstaigos gyvybingumą, remiantis bendru požiūriu į grėsmes gyvybingumui, kylančias iš keturių SREP elementų (verslo modelis ir strategija, vidaus valdymas ir visos įstaigos kontrolės priemonės, kapitalo pakankamumas ir likvidumo pakankamumas), atsižvelgiant į atskirų rizikų kapitalui, likvidumui ir finansavimui vertinimo rezultatus.“

(8). Gairių 28 punkto pirmas sakinytis keičiamas taip:

„Vertinant atskirus SREP elementus, kompetentingos institucijos turėtų naudoti balų intervalą: 1 (maža rizika), 2 (vidutinė-maža rizika), 3 (vidutinė-didelė rizika) ir 4 (didelė rizika) – atspindintį priežiūrinę nuomonę pagal atitinkamas vertinimo lenteles kiekvieno konkretaus elemento antraštinėje dalyse.“

(9). Gairių 29 punktas keičiamas taip:

„Siekdamos įgyvendinti gaires, kompetentingos institucijos gali nustatyti atskirų rizikų kapitalui, likvidumui ir finansavimui balų sumavimo metodikas. Įgyvendindamos gaires, kompetentingos institucijos savo vidaus tikslais, pavyzdžiui, planuodamos išteklius, gali skirti detalesnius balus, tik turi užtikrinti, kad būtų laikomasi bendrosios šiose gairėse numatytos vertinimo balais sistemos.“

(10). Po Gairių 29 punkto įterpiama ši paantraštė:

„2.2.1 Rizikos balai“.

(11). Gairių 30 punktas keičiamas taip:

„Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad atskiroms rizikoms kapitalui, likvidavimui ir finansavimui skiriamais balais jos nurodo galimą įstaigos patiriamos rizikos prudencinį poveikį (pvz., galimą nuostolį), atsižvelgdamos į prudenciniam poveikiui (t. y. likutinei rizikai) mažinti skirtas rizikos kontrolės priemones, bet prieš atsižvelgdamos į kapitalo ar likvidumo išteklius.“

(12). Po Gairių 30 punkto įterpiami šie punktai:

„36. Kompetentingos institucijos rizikos lygį turėtų nustatyti daugiausia atlikdamos būdingos rizikos vertinimą, tačiau jos taip pat turėtų atsižvelgti į rizikos valdymo ir jos kontrolės priemones. Visų pirma dėl valdymo ir kontrolės priemonių pakankamumo gali padidėti arba kai kuriais atvejais sumažėti reikšmingas prudencinis poveikis (t. y. pagal būdingos rizikos analizės kriterijus rizika gali būti įvertinta nepakankamai arba pervertinta, tai priklauso nuo valdymo ir kontrolės priemonių pakankamumo). Valdymo ir kontrolės priemonių būdinga rizika ir pakankamumas turėtų būti vertinami pagal 4–7 ir 9–10 lentelėse išdėstytus analizės kriterijus.“

„37. Įgyvendindamos šias gaires, kompetentingos institucijos gali taikyti skirtingus metodus konkrečiam rizikos balui paskirti. Būdingos rizikos lygis ir rizikos valdymo bei kontrolės priemonių kokybė balais gali būti įvertinti atskirai, pažymint tarpinius ir galutinį balus, arba bendrai.“

(13). Prieš Gairių 31 punktą įterpiama ši paantraštė:

„2.2.2. Gyvybingumo balai“.

(14). Gairių 31 punktas pakeičiamas taip:

„Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad verslo modelio, vidaus valdymo ir visos įstaigos kontrolės priemonių, kapitalo pakankamumo ir likvidumo pakankamumo įvertinimu balais būtų pasiekti šie tikslai:

- i. pažymėta, kokią grėsmę įstaigos gyvybingumui kelia vertinti SREP elementai, atsižvelgiant į atskirų rizikos veiksnių įvertinimus, nurodytus 4, 5, 7 ir 9 antraštinėse dalyse;
- ii. nurodyta tikimybė, kad prireiks imtis priežiūros priemonių susirūpinimą keliantiems klausimams pagal 10 antraštinėje dalyje nustatytus kriterijus išspręsti;²
- iii. jų pagrindu būtų nuspręsta, ar taikyti ankstyvosios intervencijos priemones³ pagal EBI gaires dėl ankstyvųjų intervencinių priemonių taikymo pradžios; ir
- iv. padėtų nustatyti priežiūros išteklių prioritetus ir planuoti priežiūros išteklius bei nustatyti prioritetus priežiūros analizės programoje (SEP).“

(15). Po Gairių 31 punkto įterpiama ši paantraštė:

„2.2.3 Bendrieji SREP balai“.

(16). Gairių 32 punktas pakeičiamas taip:

„Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad bendruoju SREP vertinimo balu, skiriamu remiantis bendru keturių SREP elementų grėsmių vertinimu, būtų pasiekti šie tikslai:

- i. pažymėtas įstaigos bendrasis gyvybingumas;
- ii. nurodyta, ar įstaiga „žlunga arba galėtų žlugti“ taip, kaip nurodyta Direktyvos 2014/59/ES 32 straipsnyje;
- iii. nurodyta tikimybė, kad gali būti taikomos priežiūros priemonės, siekiant spręsti problemas pagal 10 antraštinėje dalyje nustatytus kriterijus;
- iv. jų pagrindu būtų nuspręsta, ar taikyti ankstyvosios intervencijos priemones pagal EBI gaires dėl ankstyvųjų intervencinių priemonių taikymo pradžios; ir
- v. padėtų nustatyti priežiūros išteklių prioritetus ir planuoti priežiūros išteklius bei nustatyti prioritetus SEP.“

(17). Gairių 33 punkte žodis „bendras“ rašomas iš didžiosios raidės.

² Nepriklausomai nuo kapitalo pakankamumo balo, turėtų būti taikomi papildomų nuosavų lėšų reikalavimai, kaip nurodyta 7 antraštinėje dalyje ir 10.3 antraštinėje dalyje.

³ EBI gairės dėl ankstyvųjų intervencinių priemonių taikymo pradžios ([EBA/GL/2015/03](http://eba.europa.eu/media/press/pr/2015/03)).

(18). Gairių 37 punkte „vyresnioji vadovybė“ apibrėžiama taip: „kaip apibrėžta Direktyvos 2013/36/ES 3 straipsnio 9 punkte“, o žodis „particualry“ pakeičiamas žodžiu „particularly“ („ypač“).

(19). Gairių 80 punkte prieš žodį „balas“ pridedamas žodis „gyvybingumo“.

(20). Gairių 2 lentelė iš dalies keičiama taip:

- a. Pirmoje eilutėje žodžiai „jokios pastebimos“ keičiami žodžiais „mažą“.
- b. Antroje eilutėje prieš žodį „maža“ pridedamas žodis „vidutinė-“.
- c. Trečioje eilutėje po žodžio „vidutinė“ pridedamas žodis „-didelė“.

(21). Gairių 5 antraštinė dalis pakeičiama taip:

5 antraštinė dalis. Vidaus valdymo ir visos įstaigos kontrolės priemonių vertinimas

5.1 Bendrosios nuostatos

88. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar įstaigos vidaus valdymo tvarka yra tinkama ir proporcinga įstaigos rizikos profiliui, verslo modeliui, pobūdžiui, dydžiui ir sudėtingumui. Jos turėtų nustatyti, kiek įstaiga laikosi taikomų ES reikalavimų, susijusių su patikima vidaus valdymo tvarka. Kompetentingos institucijos visų pirma turėtų įvertinti, ar vidaus valdymo tvarka užtikrina patikimą rizikos valdymą ir tinkamas vidaus kontrolės priemones. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti, ar esama reikšmingos rizikos, kylančios dėl prastos vidaus valdymo tvarkos, ir koks yra galimas jų poveikis įstaigos tvarumui.
89. Per SREP vertinant vidaus valdymą ir visos įstaigos kontrolės priemones, turėtų būti įvertinamos šios sritys:
- a. bendroji vidaus valdymo sistema;
 - b. valdymo organo ir jo komitetų (jei jie įsteigti) organizacinė sudėtis ir veikimas;
 - c. bendroji ir rizikos kultūra;
 - d. atlygio politika ir praktika;
 - e. vidaus kontrolės sistema, įskaitant aiškią organizacinę struktūrą ir gerai veikiančias, nepriklausomas vidaus rizikos valdymo, atitikties ir audito funkcijas;
 - f. rizikos valdymo sistema, įskaitant ICAAP ir ILAAP, bei naujų produktų tvirtinimo procesai;
 - g. administracinės ir apskaitos procedūros;
 - h. papildomų paslaugų pirkimo tvarka;
 - i. informacinės sistemos ir veiklos tęstinumas; ir
 - j. gaivinimo planų nuoseklumas ir patikimumas.
90. Vidaus valdymo vertinimas turėtų būti atliekamas remiantis rizikos valdymo ir kontrolės priemonių vertinimu, kaip nurodyta 6 ir 8 antraštinėse dalyse, taip pat ICAAP ir IALAP

vertinimu atliekant SREP kapitalo vertinimą (7 antraštinė dalis) ir SREP likvidumo vertinimą (9 antraštinė dalis). Be to, 7 antraštinėje dalyje aptartų per ICAAP atliekamų skaičiavimų ir (arba) kapitalo įverčių analizė pagal atskiras rizikos sritis ir visi per šią analizę nustatyti trūkumai turėtų būti informacijos šaltinis vertinant šioje antraštinėje dalyje aptartą bendrąją ICAAP sistemą.

5.2 Bendroji vidaus valdymo sistema

91. Pagal EBI vidaus valdymo gaires, Bendras ESMA ir EBI gaires dėl valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo ir EBI gaires dėl informacijos atskleidimo reikalavimų⁴, atlikdamos vidaus valdymo sistemos vertinimą, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti bent tai, ar įstaigoje aiškiai matyti, kad:
- a. valdymo organo pareigos yra aiškiai nustatytos, atskiriant valdymo (vykdomosios) funkcijos vykdytojų pareigas nuo priežiūros (nevykdomosios) funkcijos vykdytojų pareigų, ir kad taikoma tinkama valdymo tvarka;
 - b. sukurta tvirta ir skaidri organizacinė struktūra, kurioje atsakomybės sritys aiškiai paskirstytos, įskaitant valdymo organą ir jo komitetus;
 - c. valdymo organas, tinkamai dalyvaujant priežiūros funkciją atliekančiam valdymo organui, nustatė ir užtikrino veiklos ir rizikos strategijos taikymą bei nustatė įstaigos individualiai ir konsoliduotu lygmeniu norimą prisimti riziką;
 - d. rizikos politika yra parengta ir tinkamai įgyvendinta, įskaitant komunikaciją ir mokymą;
 - e. yra įgyvendintas pagrindines funkcijas atliekančių asmenų atrankos ir tinkamumo eiti pareigas vertinimo procesas;
 - f. yra įgyvendinta pakankama ir veiksminga vidaus valdymo ir vidaus kontrolės sistema, turinti aiškią organizacinę struktūrą ir gerai veikiančias nepriklausomas vidaus rizikos valdymo, atitikties ir audito funkcijas, kurias atliekantys asmenys yra pakankamai autoritetingi ir svarbūs, turi išteklių savo funkcijoms vykdyti;
 - g. yra įgyvendintos atlygio politika ir atlygio praktika, derančios su atlyginimų nustatymo principais, nustatytais Direktyvos 2013/36/ES 92–95 straipsniuose ir EBI gairėse dėl patikimos atlygio politikos pagal Direktyvos 2013/36/ES 74 straipsnio 3 dalį ir 75 straipsnio 2 dalį⁶;

⁴ EBI vidaus valdymo gairės ([EBA/GL/2017/11](#)), Bendros EVPRI ir [EBI gairės dėl valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo \(EBA/GL/2017/12\)](#) ir [EBI gairės dėl informacijos atskleidimo reikalavimų pagal Reglamento \(ES\) Nr. 575/2013 aštuntą dalį \(EBA/GL/2016/11\)](#).

⁶ EBI patikimos atlygio politikos gairės ([EBA/GL/2015/22](#)).

- h. yra įgyvendintos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemų vientisumą, įskaitant finansų ir veiklos kontrolės priemones ir įstatymų ir taikytinų standartų laikymąsi;
- i. yra taikoma paslaugų pirkimo politika ir strategija, kurioje atsižvelgta į paslaugų pirkimo poveikį įstaigos veiklai ir patiriamai rizikai⁷;
- j. valdymo organas nustatė, prižiūri ir reguliariai vertina vidaus valdymo sistemą; ir
- k. vidaus valdymo sistema yra skaidri suinteresuotosioms šalims, įskaitant akcininkus.

5.3 Valdymo organo organizacinė sudėtis ir veikimas

92. Pagal Direktyvos 2013/36/ES 74 straipsnį ir 91 straipsnio 12 punktą ir EBI vidaus valdymo gaires bei Bendras ESMA ir EBI gaires dėl valdymo organo narių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar:
- a. tvarka, kuria siekiama užtikrinti, kad valdymo organo tinkamumas individualiu ir kolektyviniu lygmeniu bei pagrindines užduotis atliekančių asmenų tinkamumas individualiu lygmeniu yra veiksmingai įgyvendintas ir vykdomas veiksmingai po paskyrimo, įvykus reikšmingiems pokyčiams (kaip antai tiems, kurie paveikia sąlygas, vertinamas pradinio tinkamumo vertinimo metu) ir nuolat, įskaitant pranešimą atitinkamoms kompetentingoms institucijoms⁸;
 - b. valdymo organo sudėtis ir perėmimo planavimas yra tinkami, o jų darbuotojų skaičius – pakankamas;
 - c. įdarbinant valdymo organo narius, atsižvelgta į įvairovę;
 - d. tarp valdymo ir priežiūros funkcijas atliekančių valdymo organo narių vyksta veiksmingas bendradarbiavimas;
 - e. valdymo organas, atlikdamas valdymo funkciją, tinkamai vadovauja veiklai, o atlikdamas priežiūros funkciją – prižiūri ir stebi vadovybės priimamus sprendimus ir veiksmus;
 - f. nariai veikia savarankiškai;
 - g. valdymo organo nariai turi pakankamai laiko savo funkcijoms vykdyti;

⁷ [CEBS prekių pirkimo gairės](#), paskelbtos 2006 m. gruodžio 14 d.; CEBS gairės turi būti atnaujintos ir pakeistos EBI prekių pirkimo gairėmis.

⁸ Taip pat žr. Bendras ESMA ir EBI gaires dėl valdymo organo narių ir pagrindines užduotis atliekančių asmenų tinkamumo vertinimo ([ESMA/2016/1529](#)).

- h. yra laikomasi Direktyvos 2013/36/ES 91 straipsnio 3 dalyje nustatyto didelių įstaigų direktoriaus pareigų skaičiaus apribojimo;
- i. įdiegta tinkama valdymo organo ir, jei reikia, jo įsteigtų komitetų vidaus valdymo praktika ir procedūros; ir
- j. valdymo organas, atlikdamas valdymo ir priežiūros funkcijas, ir rizikos komitetas (jei jis įsteigtas) turi tinkamą prieigą prie informacijos apie įstaigos rizikos padėtį.

5.4 Bendroji ir rizikos kultūra

- 93. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar įstaigos organizacinė struktūra yra tinkama, ir tinka „pagal paskirtį“ ir ar yra puoselėjama patikima bendroji ir rizikos kultūra, kuri yra visapusiška ir proporcinga pagal verslo modeliui ir įstaigos veiklai būdingos rizikos pobūdį, mastą ir sudėtingumą ir atitinka įstaigos norimą prisiimti riziką.
- 94. Vadovaudamosi EBI vidaus valdymo gairėmis, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar:
 - a. valdymo organas pažįsta ir suvokia įstaigos teisinę, organizacinę ir veiklos struktūrą („savo struktūros pažinimas“) ir užtikrina, kad ji derėtų su patvirtintomis verslo ir rizikos strategijomis ir priimtina rizika;
 - b. įstaigos nėra nustačiusios neskaidrių ar nepagrįstai sudėtingų struktūrų, kurios neturi aiškaus ekonominio pagrindo ar teisinio tikslo, taip pat, ar nustatydamos struktūras, valdymo organas supranta šias sistemas, jų paskirtį ir su jomis susijusią konkrečią riziką, ir užtikrina, kad vidaus kontrolės funkcijos būtų tinkamai vykdomos;
 - c. įstaigos yra sukūrusios integruotą visos įstaigos rizikos kultūrą, sukurtą visiškai suvokiant riziką, su kuria jos susiduria, ir jos valdymą, ir vadovaujantis visaapimančiu požiūriu į ją, atsižvelgiant į įstaigos norimą prisiimti riziką;
 - d. įstaigos etiška bendroji ir rizikos kultūra sukuria aplinką, kurioje būtų skatinama veiksmingai spręsti uždavinius ir kurioje priimant sprendimus būtų skatinama įvairių nuomonių raiška (pvz., į valdymo organo komitetus įtraukus nepriklausomus narius);
 - e. įstaigos įdiegė nepriklausomus informavimo apie pažeidimus procesus ir procedūras;
 - f. įstaigos tinkamai valdo interesų konfliktus institucijų lygmeniu ir yra nustačiusios darbuotojų interesų konfliktų politiką, skirtą spręsti konfliktus tarp darbuotojų asmeninių interesų ir įstaigos interesų; ir

- g. apie strategijas, bendrąsias vertybes, elgesio kodeksą, rizikos ir kitą politiką aiškiai, tiksliai ir efektyviai informuojami atitinkami darbuotojai ir rizikos kultūros laikomasi visuose įstaigos lygmenyse.

5.5 Atlygio politika ir praktika

95. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar įstaiga yra parengusi darbuotojų, kurių profesinė veikla daro reikšmingą įtaką įstaigos prisiimamai rizikai atlygio politiką, kaip nurodyta Direktyvos 2013/36/ES 92–95 straipsniuose, ir ar įstaiga turi tinkamą visų darbuotojų atlygio politiką. Vadovaudamosi EBI vidaus valdymo gairėmis ir EBI gairėmis dėl patikimos atlygio politikos⁹, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar:
- a. atlygio politika atitinka įstaigos verslo ir rizikos strategijas, bendrąją kultūrą ir vertybes, ilgalaikius įstaigos interesus ir priemones, kurių imtasi interesų konfliktams išvengti, neskatina pernelyg didelės rizikos prisiėmimo ir jos palaikymo, tvirtinama ir prižiūrima valdymo organo;
 - b. darbuotojai, kurių profesinė veikla daro reikšmingą įtaką įstaigos prisiimamai rizikai (nustatytieji darbuotojai), yra tinkamai įvardyti ir yra tinkamai taikomas Reglamentas (ES) Nr. 604/2014, ypač šiose srityse:
 - i. įvardijant darbuotojus taikomi kokybiniai ir kiekybiniai kriterijai; ir
 - ii. darbuotojų išbraukimo iš darančių reikšmingą įtaką sąrašo sąlygos nustatomos tik laikantis Reglamento (ES) Nr. 604/2014 4 straipsnyje nustatytų kiekybinių kriterijų;
 - c. kintamasis ir pastovusis atlygis tinkamai derinami, laikomasi nuostatų dėl kintamosios atlygio dalies apribojimo iki 100 % pastoviosios atlygio dalies (200 % gavus akcininkų patvirtinimą) ir mokant kintamąjį atlygį nėra taikomos priemonės arba metodai, dėl kurių būtų lengviau nesilaikyti Direktyvos 2013/36/ES arba Reglamento (ES) Nr. 575/2013; ir
 - d. nustatytųjų darbuotojų kintamas atlygis grindžiamas veiklos rezultatais, atidėjimo, išlaikymo, išmokėjimo priemonėmis ir nuobaudų taikymo bei lėšų susigrąžinimo reikalavimais, o įstaiga nenaudoja priemonių ar praktikos, kad apeitų atlygio reikalavimus.

⁹ EBI gairės dėl patikimos atlygio politikos ir informacijos atskleidimo ([EBA/GL/2015/22](#)).

5.6 Vidaus kontrolės sistema

96. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar įstaiga turi tinkamą vidaus kontrolės sistemą. Atliekant šį vertinimą, reikėtų bent jau įvertinti ar:
- a. įstaiga taiko tinkamą rašytinę vidaus kontrolės politiką ir vykdo vidaus kontrolės sistemą padaliniuose ir nepriklausomose kontrolės funkcijose;
 - b. yra aiškus sprendimų priėmimo procesas, aiškiai paskirstant atsakomybę už vidaus kontrolės sistemos ir jos sudedamųjų dalių įgyvendinimą;
 - c. tinkamai atskirtos pareigos, susijusios su prieštaringa veikla;
 - d. visos nepriklausomos kontrolės funkcijos yra veiksmingos ir turi pakankamai išteklių, galių ir svarbos, kad galėtų vykdyti savo misiją, taip pat turi tiesioginę prieigą prie valdymo organo, įskaitant atliekančio priežiūros funkciją;
 - e. vidaus kontrolės sistema įgyvendinama visose institucijos srityse, o verslo ir paramos padaliniai yra atsakingi pirmiausia už tinkamų vidaus kontrolės priemonių ir rizikos valdymo procedūrų nustatymą ir taikymą;
 - f. vyksta būtinos informacijos mainai taip, kad valdymo organas, verslo linijos ir vidaus padaliniai, įskaitant kiekvienos vidaus kontrolės funkcijos vykdytojus, galėtų eiti savo pareigas;
 - g. įstaiga turi naujų produktų tvirtinimo politiką (NPAP) ir procesą, įskaitant esminių pakeitimų procesą, kurie aiškiai nurodo valdymo organo patvirtintas nepriklausomas rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo funkcijas;
 - h. įstaiga turi pajėgumų rengti rizikos ataskaitas, naudoja jas valdymo tikslais ir tokios rizikos ataskaitos yra:
 - i. tikslios, išsamios, aiškios ir naudingos; ir
 - ii. rengiamos ir atitinkamoms šalims teikiamos tinkamu periodiškumu; ir
 - i. audito rekomendacijoms tinkamais vadovybės lygmenimis taikoma oficiali paskesnių veiksmų procedūra, siekiant užtikrinti tų rekomendacijų veiksmingą įgyvendinimą laiku ir apie jį pranešti.

2.6.1 Vidaus audito funkcija

97. Vadovaudamosi EBI vidaus valdymo gairėmis kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaiga yra įdiegusi veiksmingą nepriklausomą vidaus audito funkciją:

- a. kurios vykdymas būtų organizuojamas pagal nacionalinius ir tarptautinius profesinius standartus;
- b. kurios tikslai, įgaliojimai ir atsakomybė būtų apibrėžti profesinius standartus atitinkančiuose ir valdymo organo patvirtintuose nuostatuose;
- c. kuriai būtų skiriama pakankamai išteklių jai priskirtoms užduotims vykdyti;
- d. kuri organizaciniu požiūriu būtų nepriklausoma, o vidaus auditorių objektyvumas būtų saugomas tinkamai atskyrus pareigas, paskiriant nepriklausomą, pakankamai svarbų vadovą, turintį tiesioginę prieigą bei atskaitomybės linijų valdymo organui;
- e. kuri vertina įstaigos valdymo sistemos tinkamumą, įskaitant tai, ar esama politika ir procedūros tebėra tinkamos ir atitinka teisinius ir reguliavimo reikalavimus, valdymo organo sprendimus ir įstaigos norimą prisiimti riziką bei strategiją;
- f. kuri vertina, ar procedūros yra tinkamai ir veiksmingai įgyvendinamos (pvz., ar laikomasi sandorių vykdymo reikalavimų, ar veiksmingai patiriamos rizikos lygis atitinka norimą prisiimti riziką ir ribas ir t. t.);
- g. kuri vertina padalinių ir vidaus rizikos valdymo ir atitikties užtikrinimo funkcijų darbuotojų taikomų kontrolės priemonių ir teikiamų ataskaitų pakankamumą, kokybę ir veiksmingumą;
- h. kurios audito plane, parengtame atsižvelgiant į riziką, būtų pakankamai aprėptos visos sritys, įskaitant ICAAP, ILAAP ir NPAP; ir
- i. kuri nustato, ar įstaiga laikosi vidaus politikos ir atitinkamų ES ir nacionalinės teisės įgyvendinimo aktų, bei atkreipia dėmesį į visus minėtų teisės aktų pažeidimus.

5.7 Rizikos valdymo sistema

98. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar įstaiga yra įdiegusi tinkamą rizikos valdymo sistemą ir tinkamus rizikos valdymo procesus. Kompetentingos institucijos turėtų bent jau peržiūrėti:
- a. ar rizikos strategija, norima prisiimti rizika ir rizikos valdymo sistema yra tinkamos ir įgyvendinamos individualiai ir konsoliduotai;
 - b. ICAAP ir ILAAP sistemas;
 - c. testavimo nepalankiausiomis sąlygomis galimybes ir rezultatus;
 - d. ar įstaiga yra įdiegusi nepriklausomą visos įstaigos rizikos valdymo funkciją, kurią atliekantys asmenys aktyviai dalyvauja rengiant įstaigos rizikos strategiją, priimant

visus reikšmingus rizikos valdymo sprendimus ir valdymo organui bei padaliniam suteikia visą svarbią informaciją apie riziką;

- e. ar įstaigos rizikos valdymo funkciją atliekantis vadovas turi pakankamai ekspertinių žinių, galios priimti nepriklausomus sprendimus ir darbo stažo, ir, prireikus, turi tiesioginę prieigą prie priežiūros funkciją atliekančio valdymo organo;
- f. ar nepriklausomą rizikos valdymo funkciją atliekantys asmenys užtikrina, kad įstaigos rizikos apskaičiavimo, vertinimo ir stebėsenos procesai būtų tinkami; ir
- g. ar įstaiga yra įdiegusi politiką ir procedūras, pagal kurias nustatytų, vertintų, stebėtų, mažintų ir informuotų apie riziką bei šios rizikos koncentraciją, ir ar ši politika bei procedūros atitinka įstaigos rizikos ribas ir norimą priimti riziką arba jas patvirtino valdymo organas.

2.7.1 Norimos priimti rizikos valdymo sistema ir strategija

- 99. Vertindamos rizikos valdymo sistemą, kompetentingos institucijos turėtų analizuoti, kokių mastu ji integruota į bendrąją įstaigos strategiją ir kaip ją veikia. Pirmiausia kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar yra tinkamos ir nuoseklios sąsajos tarp verslo strategijos, rizikos strategijos, norimos priimti rizikos ir rizikos valdymo sistemos bei kapitalo ir likvidumo valdymo sistemų.
- 100. Apžvelgdamos įstaigos rizikos strategiją, norimą priimti riziką ir rizikos valdymo sistemą, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar:
 - a. praktiškai laikomasi valdymo organo atsakomybės už rizikos strategiją, norimą priimti riziką ir rizikos valdymo sistemą užtikrinant tinkamą vadovavimą ir priežiūrą;
 - b. rizikos strategijoje ir norimoje priimti rizikoje atsižvelgta į visus reikšmingus rizikos veiksnius, su kuriais įstaiga susiduria, ir ar nustatyti rizikos limitai, priimtinos ribos ir leistini rėžiai;
 - c. rizikos strategija dera su norima priimti rizika ir ar šie aspektai įgyvendinami;
 - d. norimos priimti rizikos valdymo sistema yra perspektyvinė, atitinka strateginio planavimo laikotarpį, numatytą verslo strategijoje bei yra reguliariai peržiūrima;
 - e. rizikos strategijoje ir norimoje priimti rizikoje tinkamai atsižvelgta į įstaigai priimtinas rizikos ribas ir finansinius išteklius (t. y. norima priimti rizika turėtų derėti su priežiūriniais nuosavų lėšų ir likvidumo reikalavimais bei kitomis priežiūros priemonėmis ir reikalavimais); ir
 - f. rizikos strategija ir norima priimti rizika aprašytos ir ar turima įrodymų, kad apie jas įstaigos darbuotojai informuoti.

2.7.2 ICAAP ir ILAAP sistemos

101. Kompetentingos institucijos, remdamosi informacija, surinkta iš įstaigų pagal EBI gaires dėl SREP tikslais surinktos ICAAP ir ILAAP informacijos¹⁰, turėtų periodiškai tikrinti įstaigos ICAAP ir ILAAP ir taikydamos šiame skirsnyje nurodytus kriterijus nustatyti, ar jie yra 1) patikimi, 2) veiksmingi ir 3) visapusiški. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų vertinti, kaip ICAAP ir ILAAP yra integruoti į bendrąją rizikos valdymo ir strateginio valdymo praktiką, įskaitant kapitalo ir likvidumo planavimą.
102. Šie vertinimai turėtų padėti apskaičiuoti papildomų nuosavų lėšų reikalavimus ir įvertinti kapitalo pakankumą, kaip aptarta 7 antraštinėje dalyje, taip pat įvertinti likvidumo pakankumą, kaip aptarta 9 antraštinėje dalyje.

ICAAP ir ILAAP patikimumas

103. Norėdamos įvertinti ICAAP ir ILAAP patikimumą, kompetentingos institucijos turėtų analizuoti, ar politika, procesai, naudojami duomenys ir modeliai, kurie taikomi per ICAAP ir ILAAP, yra proporcingi pagal įstaigos veiklos pobūdį, mastą ir sudėtingumą. Tai vertindamos, kompetentingos institucijos turėtų nagrinėti, ar ICAAP ir ILAAP yra tinkami pakankamam vidaus kapitalo ir likvidumo lygiui vertinti ir palaikyti, kad įstaiga galėtų padengti riziką, kurią patiria arba gali patirti, ir priimti verslo sprendimus (pvz., dėl kapitalo paskirstymo pagal verslo planą), taip pat ir susiklosčius nepalankiausioms sąlygoms, kaip nurodyta EBI gairėse dėl įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis¹¹.
104. Vertindamos ICAAP ir ILAAP patikimumą, kompetentingos institucijos, jei reikia, turėtų analizuoti:
 - a. ar įstaigų taikomos metodikos ir prielaidos yra tinkamos ir dera su rizika, yra pagrįstos patikimais empiriniais duomenimis, juose naudojami patikimai apskaičiuoti parametrai ir jie vienodai taikomi rizikos vertinimo ir kapitalo bei likvidumo valdymo tikslais;
 - b. ar patikimumo lygis dera su norima prisiimti rizika ir ar vidaus diversifikavimo prielaidose atspindimas verslo modelis ir rizikos strategijos;
 - c. ar turimo vidaus kapitalo arba likvidumo išteklių, kuriuos įstaiga analizuoja per ICAAP ir ILAAP, apibrėžtis ir sudėtis dera su įstaigos įvertinta rizika ir ar vidaus kapitalo ir likvidumo ištekliai yra tinkami naudoti apskaičiuojant nuosavas lėšas ir likvidumo atsargas;

¹⁰ EBI gairės dėl SREP tikslais surinktos ICAAP ir ILAAP informacijos ([EBA/GL/2016/10](#)).

¹¹ [EBI gairės dėl įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis](#).

- d. ar turimo vidaus kapitalo ir likvidumo išteklių paskirstymas ir (arba) skyrimas tarp verslo linijų arba juridinių asmenų tinkamai atspindi riziką, kurią kiekvienas iš jų patiria arba gali patirti, ir ar tinkamai atsižvelgta į teisinius ir veiklos apribojimus, taikomus šių išteklių perdavimui.

ICAAP ir ILAAP veiksmingumas

105. Vertindamos ICAAP ir ILAAP veiksmingumą, kompetentingos institucijos turėtų analizuoti, kaip jais remiamasi sprendimų priėmimo ir valdymo procese visais įstaigos lygmenimis (pvz., nustatant ribas, vertinant veiklos rezultatus ir pan.). Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, kaip įstaiga naudoja ICAAP ir ILAAP rizikos, kapitalo ir likvidumo valdymo tikslais (naudojimo kriterijus). Vertinant reikėtų analizuoti ICAAP ir ILAAP tarpusavio ryšį su norimos prisiimti rizikos valdymo sistema, rizikos valdymu, likvidumo ir kapitalo valdymu, įskaitant perspektyvines finansavimo strategijas, ir tai, kaip susijęs šių sistemų veikimas, taip pat analizuoti, ar šie ryšiai yra tinkami pagal įstaigos verslo modelį ir sudėtingumą.
106. Tuo tikslu kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaiga yra sukūrusi politiką, procedūras ir priemones, kurias taikant būtų lengviau:
 - a. aiškiai nustatyti, kurias funkcijas atliekantys asmenys ir (arba) valdymo komitetai yra atsakingi už atskirus ICAAP ir ILAAP elementus (pvz., modeliavimą ir kiekybinį vertinimą, vidaus auditą ir patvirtinimą, stebėseną ir atsiskaitymą, problemų sprendimą ir pan.);
 - b. planuoti kapitalą ir likvidumo išteklius: apskaičiuoti kapitalą ir likvidumo išteklius, kurių reikės ateityje (taip pat ir pagal prielaidas dėl nepalankiausių sąlygų scenarijų) bendrajai strategijai arba reikšmingiems sandoriams įgyvendinti;
 - c. paskirstyti kapitalą ir likvidumo išteklius pagal verslo linijas ir rizikos rūšis ir vykdyti jų stebėseną (pvz., rizikos ribas apibrėžti pagal verslo linijas, subjektus arba konkrečius rizikos veiksnius taip, kad būtų užtikrintas bendrasis įstaigos vidaus kapitalo ir likvidumo išteklių pakankamumas);
 - d. reguliariai ir operatyviai teikti kapitalo ir likvidumo pakankamumo ataskaitas vyresniajai vadovybei ir valdymo organui. Pirmiausia ataskaitos turėtų būti teikiamos tokiu dažnumu, kuris atitiktų riziką ir verslo masto plėtrą, esamus vidaus rezervus ir vidaus sprendimų priėmimo procesus, kad įstaigos vadovybė galėtų imtis taisomųjų veiksmų, kol kapitalo ir likvidumo išteklių pakankamumui neiškilo grėsmė; ir
 - e. informuoti vyresniąją vadovybę, valdymo organą ir, jeigu gali iškilti prieštaravimų tarp verslo strategijos ir (arba) reikšmingų konkrečių sandorių ir ICAAP, turimo vidaus kapitalo (pvz., vyresniajai vadovybei patvirtinus reikšmingą sandorį, jeigu

tuo sandoriu veikiausiai bus reikšmingai paveiktas turimas vidaus kapitalas) ir ILAAP bei turimų vidaus likvidumo išteklių, imtis veiksmų.

107. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaigos valdymo organas yra pakankamai pasiryžęs vykdyti ICAAP ir ILAAP ir išmano šiuos procesus bei jų rezultatus. Pirmiausia jos turėtų vertinti, ar valdymo organas tvirtina ICAAP ir ILAAP sistemas ir rezultatus ir, jei reikia, ICAAP ir ILAAP vidaus patikimumo vertinimo rezultatus.
108. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, kokia apimtimi ICAAP ir ILAAP pagal savo pobūdį yra perspektyviniai. Kompetentingos institucijos tuo tikslu turėtų įvertinti, kaip ICAAP ir ILAAP atitinka kapitalo, likvidumo planus ir strateginius planus.

ICAAP ir ILAAP išsamumas

109. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, kokią verslo linijų, juridinių subjektų ir rizikos, kurią įstaiga patiria arba gali patirti, dalį ICAAP ir ILAAP apima ir kaip ICAAP ir ILAAP atitinka teisinius reikalavimus. Pirmiausia jos turėtų vertinti:
 - a. ar ICAAP ir ILAAP yra vykdomi darniai ir proporcingai visose atitinkamose įstaigos verslo linijose ir visuose juridiniuose subjektuose rizikai nustatyti ir įvertinti;
 - b. ar ICAAP ir ILAAP apima visą reikšmingą riziką, nepaisant to, ar rizika kyla dėl nekonsoliduojamų subjektų (specialiosios paskirties įmonių (SPJ)), specialiosios paskirties subjektų (SPS));
 - c. jeigu subjektas taiko kitokią vidaus valdymo tvarką arba procesus negu kiti grupės subjektai, ar šie skirtumai yra pagrįsti (pvz., tai, kad tik dalis grupės yra įdiegusi pažangius modelius, yra pateisinama tuo, kad nepakanka duomenų kai kurių verslo linijų arba juridinių subjektų parametrams įvertinti, tik tos verslo linijos arba juridiniai subjektai neturi būti likusio portfelio rizikos koncentracijos šaltinis).

2.7.3 Įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis vertinimas

110. Kompetentingos institucijos turėtų peržiūrėti ir įvertinti įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programas ir jų atitiktį EBI gairių dėl įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis reikalavimams, visų pirma keliamiems testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programų, valdymo tvarkos, duomenų infrastruktūros, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis ICAAP ir ILAAP ir valdymo veiksmų vertinimui, kaip nurodyta tų gairių 4 antraštinėje dalyje.
111. Kompetentingos institucijos turėtų atlikti kokybinį testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programų vertinimą bei kiekybinį testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų vertinimą. Kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į kokybinių ir kiekybinių vertinimų rezultatus ir priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis (žr. 12 antraštinę dalį) rezultatus, siekdamas įvertinti įstaigos kapitalo ir likvidumo

pakankamumą ir nustatyti tinkamas priežiūros priemonės, kurių institucija turėtų imtis reaguodama į nustatytus trūkumus.

112. Be to, atlikti įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programų priežiūriniai vertinimai ir įvairių pagal testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programą įstaigos atliktų testų rezultatai galėtų padėti įvertinti įvairius SREP elementus ir visų pirma:
- a. nustatyti galimas atskirų rizikos sričių valdymo ir kontrolės priemonių silpnąsias vietas arba trūkumus. Šiuos vertinimus ir rezultatus kompetentingos institucijos, vertindamos individualią riziką kapitalui, kaip nurodyta šių gairių 6 antraštinėje dalyje, arba riziką likvidumui ir finansavimui, kaip nurodyta šių gairių 8 antraštinėje dalyje, turėtų naudoti kaip papildomą informacijos šaltinį. Pavyzdžiui, remdamasi atliktomis jautrumo analizėmis ir scenarijų analizėmis, įstaiga galėtų įvertinti naudojamų modelių jautrumą ir tinkamumą ir kiekybiškai įvertinti atskirus rizikos veiksnius.
 - b. Nustatyti galimus bendros valdymo tvarkos arba visos įstaigos kontrolės priemonių trūkumus. Šiuos vertinimus ir rezultatus kompetentingos institucijos turėtų laikyti papildomu informacijos šaltiniu atliekant vidaus valdymo ir visos įstaigos kontrolės priemonių SREP vertinimą. Įstaigos atliekamo testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai taip pat gali būti naudojami įstaigos kapitalo planavimui, ypač laiko matmeniui, vertinti.
 - c. Nustatyti specialius kiekybinius likvidumo reikalavimus likvidumo pakankamumo vertinime, ypač jei kompetentinga institucija nėra parengusi konkrečių likvidumo reikalavimų priežiūros lyginamųjų rodiklių arba netaiko likvidumo priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis.

Įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programų kokybinis vertinimas

113. Siekdamas palengvinti kokybinį vertinimą, kompetentingos institucijos turėtų reikalauti, kad įstaigos pateiktų informaciją apie visus pirmiau nurodytus savo testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programos organizavimo aspektus. Įstaigų pateikta informacija turėtų apimti duomenų architektūrą ir IT infrastruktūrą, valdymo tvarką, metodikas, scenarijus, pagrindines prielaidas, rezultatus ir planuojamus valdymo veiksmus.
114. Kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į visus svarbius informacijos apie testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programas ir metodus šaltinius, įskaitant pačių įstaigų vidaus vertinimus ir patvirtinimus arba peržiūras, kuriuos atlieka nepriklausomi kontrolės funkcijas vykdančys asmenys, taip pat trečiųjų šalių pateiktą informaciją ir vertinimus, jei tokių yra.
115. Kompetentingos institucijos, vertindamos kaip įstaigos valdo savo testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programas, taip pat turėtų palaikyti dialogą su įstaigų

valdymo organu ir vyresniąja vadovybe dėl pagrindinių makroekonominių ir finansų rinkų silpnųjų vietų bei įstaigų vykdomai veiklai kylančių grėsmių.

116. Vertindamos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programas ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus, kompetentingos institucijos turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į tai, ar įstaigų rizikos ir strateginiame valdyme tinkamai parenkami atitinkami scenarijai, pagrindinės prielaidos ir metodikos, taip pat ar tinkamai naudojami testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai. Pirmiausia kompetentingos institucijos turėtų įvertinti:
 - a. kokia apimtimi testavimas nepalankiausiomis sąlygomis yra integruotas į įstaigos rizikos valdymo sistemą;
 - b. kiek vyresnioji vadovybė ir valdymo organas dalyvauja testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programoje;
 - c. ar testavimas nepalankiausiomis sąlygomis ir jo rezultatai integruoti į sprendimų priėmimo procesus visoje įstaigoje; ir
 - d. įstaigos gebėjimą įgyvendinti testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programas konkrečioms verslo linijoms, subjektams ir visai grupei, jei to reikia, ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis informacines technologijas, įskaitant duomenis.
117. Kompetentingos institucijos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programas, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus ir siūlomus valdymo veiksmus turėtų vertinti tiek iš ypatingos, tiek iš visai sistemai taikomos perspektyvų. Visų pirma, valdymo veiksmai turėtų būti vertinami vidaus požiūriu, atsižvelgiant į jų pagrįstumą ir į atskiros įstaigos ypatumus. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų analizuoti valdymo veiksmus visos sistemos atžvilgiu, nes kitos įstaigos veikiausiai svarsto panašius veiksmus, kurie visos sistemos kontekste gali būti neįtikimi.
118. Vertindamos valdymo veiksmus, kurie daro poveikį įstaigos kapitalui ar bendrai finansinei padėčiai, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į veiksmų įgyvendinimo terminus. Visų pirma, valdymo veiksmai turėtų būti užbaigti ir įgyvendinti testavimo nepalankiausiomis sąlygomis laikotarpiu. Prireikus, kompetentingos institucijos taip pat gali apsvarstyti valdymo veiksmus, kurie bus užbaigti po testavimo nepalankiausiomis sąlygomis laikotarpio.
119. Kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programų veiksmingumą nustatant atitinkamas verslo silpnąsias vietas ir atsižvelgti į šį veiksmingumą vertindamos įstaigų verslo modelio gyvybiškumą ir jų strategijų tvarumą (žr. 4 antraštinę dalį).
120. Vertindamos tarpvalstybinių grupių testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programas ir jų rezultatus, kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į finansavimo

sunkumus, kurių galima tikėtis nepalankiausiomis sąlygomis, turėtų analizuoti kapitalo ir likvidumo perdavimą tarp juridinių subjektų arba padalinių nepalankiausiomis sąlygomis, taip pat grupės viduje nustatytų finansinės paramos susitarimų veikimą.

ICAAP ir ILAAP tikslais įstaigų atliekamų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis kiekybinis vertinimas

121. Kompetentingos institucijos turėtų ne tik atlikti pirmiau nurodytą kokybinį vertinimą, bet ir vertinti bei tikrinti scenarijų ir prielaidų pasirinkimą ir naudojimą, jų rimtumą ir jų svarbą įstaigos verslo modeliui, taip pat tokių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis, visų pirma ICAAP ir ILAAP tikslais atliktų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis, rezultatus (taip pat žr. 5.7.2 skirsnį).
122. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad pagal ICAAP naudojamą nepalankiausių sąlygų scenarijų, kapitalo pakankamumo koeficientui būtų padarytas neigiamas poveikis dėl, pavyzdžiui, kredito reitingų perkėlimo, grynosios palūkanų maržos sumažėjimo arba prekybos nuostolių. Kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę susipažinti su informacija apie pagrindines įstaigos prielaidas ir rizikos veiksnius bei, remdamosi priežiūriniu testavimu nepalankiausiomis sąlygomis, jas tikrinti taip, kaip nurodyta šių gairių 12 antraštinėje dalyje.
123. Peržiūrdamos ICAAP ir ILAAP tikslais atliktus testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, kompetentingos institucijos turėtų atlikti bendrą testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų poveikio kapitalo ir likvidumo poreikiams ir kitiems susijusiems reguliavimo reikalavimams vertinimą. Tam kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar įstaiga sugeba bet kuriuo nepalankaus scenarijaus metu atitikti taikomus bendrus SREP kapitalo reikalavimus (angl. TSCR) ir ar įstaiga yra nustačiusi valdymo veiksmus galimiems TSCR pažeidimams šalinti.
124. Kompetentingos institucijos turėtų tinkamai tikrinti įstaigos naudojamus scenarijus, prielaidas ir metodikas. Tikrindamos scenarijus, prielaidas bei ICAAP ir IAAP tikslais įstaigų atliktų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus, kompetentingos institucijos turėtų, jei reikia, pasinaudoti priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis, įskaitant įvairių institucijų, kaip antai EBI, TVF ir ECBS (ESRV), atliktų atitinkamų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis pratybų, taip pat pirmiau nurodyto kokybinio vertinimo rezultatais, scenarijais ir prielaidomis, siekdamos nustatyti, kiek galima remtis įstaigos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programa ir jos rezultatais.
125. Jei kompetentingos institucijos nustato įstaigų naudojamų scenarijų arba prielaidų trūkumus, jos gali reikalauti, kad įstaigos dar kartą atliktų testavimus nepalankiausiomis sąlygomis arba tam tikras testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programos dalis, remdamosi kompetentingų institucijų pateiktomis pakeistomis prielaidomis arba konkrečiais nustatytais scenarijais (pvz., EBI gairėse dėl įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis apibrėžtus bazinius scenarijus).

126. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų atsižvelgti į testavimų nepalankiausiomis sąlygomis poveikį įstaigos finansinio svėro koeficientui bei jos tinkamiems įsipareigojimams, saugomiems tam, kad būtų išpildyti minimalūs tinkamų įsipareigojimų reikalavimai (MREL), kaip nurodyta Direktyvoje 2014/59/ES.
127. Vertindamos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus, kompetentingos institucijos taip pat turėtų atsižvelgti į visus žinomus būsimus reguliavimo pokyčius, kurie darys poveikį įstaigoms testavimo nepalankiausiomis sąlygomis srityje ir laikotarpiu. Panašiai kompetentingos institucijos, vertindamos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus ir verslo modelio gyvybingumą, taip pat turėtų atsižvelgti į visus žinomus būsimų kapitalo poreikių pokyčius (pvz., pilnų kapitalo reikalavimų vertinimai).

2.7.4 Nauji produktai ir svarbūs pokyčiai

128. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar įstaiga yra parengusi tinkamai dokumentais įformintą naujų produktų tvirtinimo politiką (NPTP), kurią tvirtina valdymo organas ir kuria atsižvelgiama į su naujomis rinkomis, produktais ir paslaugomis susijusius pokyčius ir svarbius su jau turimomis rinkomis, produktais ir paslaugomis susijusius pokyčius, taip pat į išimtinis sandorius.
129. Kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar vidaus rizikos valdymo funkcijos ir atitikties užtikrinimo funkcijos vykdytojai tinkamai dalyvauja tvirtinant naujus produktus arba svarbius turimų produktų, procesų ir sistemų pokyčius.

5.8 Informacinių sistemų ir veiklos tęstinumas

130. Vadovaudamosi EBI vidaus valdymo gairėmis, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar įstaiga turi veiksmingų ir patikimų informacijos ir ryšių sistemų ir ar jas naudojant rizikos duomenis galima visapusiškai apibendrinti ir įprastais, ir nepalankiausių sąlygų laikotarpiais. Pirmiausia kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaiga gali bent:
 - a. parengti tikslus ir patikimus rizikos duomenis padaliniais ir visai įstaigai;
 - b. surinkti ir apibendrinti visus reikšmingos rizikos duomenis visos įstaigos lygmeniu;
 - c. laiku parengti apibendrintus ir naujus rizikos duomenis; ir
 - d. parengti apibendrintus rizikos duomenis, kad būtų galima patenkinti įvairius valdymo organo arba kompetentingų institucijų pagal poreikį pateikiamus prašymus.

131. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaiga yra įdiegusi veiksmingą veiklos tęstinumo valdymo sistemą, parengusi išbandytus nenumatytų atvejų planus ir veiklos tęstinumo užtikrinimo planus, taip pat visų savo svarbiausių funkcijų ir išteklių gaivinimo planus ir ar šie planai gali patikimai juos susigrąžinti.

5.9 Gaivinimo planavimas

132. Norėdamos įvertinti vidaus valdymo ir visos įstaigos kontrolės priemonės, kompetentingos institucijos turėtų analizuoti visus faktus ir trūkumus, kuriuos nustatė pagal Direktyvos 2014/59/ES 6 ir 8 straipsnius vertindamos gaivinimo planus ir gaivinimo planavimo procedūras.
133. Vertinant gaivinimo planus taip pat reikėtų remtis SREP elementų, įskaitant vidaus valdymo sistemos ir visos įstaigos kontrolės procesus, vertinimo išvadomis.

5.10 Taikymas konsoliduotu lygmeniu ir padariniai grupės subjektams

134. Konsoliduotu lygmeniu greta pirmesniuose skirsniuose aptartų elementų kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar:
- a. konsoliduotos įstaigos valdymo organas supranta ne tik tai, kaip organizuojama grupės veikla, bet ir įvairių grupės subjektų paskirtį ir jų tarpusavio sąsajas bei ryšius;
 - b. grupės organizacinė ir teisinė struktūra, jei tai svarbu, yra aiški, skaidri ir tinkama pagal verslo ir operacijų mastą ir sudėtingumą;
 - c. įstaiga visoje grupėje yra įdiegusi veiksmingą valdymo informacijos ir atsiskaitymo sistemą, kuri taikoma visiems padaliniais ir juridiniams subjektams, ir ar ši informacija įstaigos patronuojančiosios įmonės valdymo organui pateikiama laiku;
 - d. konsoliduojančios įstaigos valdymo organas yra parengęs nuoseklias visai grupei skirtas strategijas, įskaitant visai grupei skirtą rizikos strategiją ir norimos prisiimti rizikos valdymo sistemą;
 - e. grupės rizikos valdymas apima visą reikšmingą riziką, nepaisant to, ar rizika kyla dėl nekonsoliduojamų subjektų (įskaitant specialiosios paskirties įmones (SPI), specialiosios paskirties subjektus (SPS)) ir ar nustatoma išsami visų rūšių rizika;
 - f. įstaiga reguliariai atlieka testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, jis apima visas reikšmingas rizikas ir subjektus, kaip nurodyta EBI gairėse dėl įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis; ir

g. visos grupės lygmeniu veikianči vidaus audito funkcija yra nepriklausoma, atsižvelgiant į riziką jai parengtas visos grupės audito planas, jai vykdyti paskirta pakankamai darbuotojų, ją vykdančios darbuotojai yra tiesiogiai atskaitingi konsoliduojančios įstaigos valdymo organui.

135. Vertindamos vidaus valdymą ir visos įstaigos kontrolės priemones patronuojamosios įmonės lygmeniu, greta šioje antraštinėje dalyje išvardytų elementų, kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar grupės lygmeniu nustatyta politika ir procedūros nuosekliai įgyvendinamos patronuojamosios įmonės lygmeniu ir ar grupės subjektai ėmėsi veiksmų užtikrinti, kad jų veikla atitiktų visus taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus.

5.11 Išvadų apibendrinimas ir balo skyrimas

136. Remiantis pirmiau aptartu įvertinimu, kompetentingos institucijos turėtų susidaryti nuomonę apie institucijos vidaus valdymo tvarką ir institucijų lygmens kontrolės tinkamumą. Ši nuomonė turėtų būti išdėstyta išvadų santraukoje, kartu su išvadomis, remiantis 3 lentelėje išdėstytais analizės kriterijais, pažymimas gyvybingumo balas.

3 lentelė. Priežiūriniai analizės kriterijai, pagal kuriuos skiriamas vidaus valdymo ir visos įstaigos kontrolės priemonių balas

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
1	Vidaus valdymo ir visos įstaigos kontrolės priemonių trūkumai kelia nedidelę riziką įstaigos gyvybingumui.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaiga turi tvirtą ir skaidrią organizacinę struktūrą, kurioje aiškiai nustatyta atsakomybė ir rizikos atskyrimas, atsižvelgiant į rizikos valdymo ir kontrolės funkcijas. Yra tvirta korporacinė kultūra, interesų konfliktų valdymas ir informavimo apie pažeidimus procesai. Valdymo organo sudėtis ir veikimas yra tinkami. Valdymo organo narių įsipareigojimo laikas yra tinkamas ir, jei taikoma, laikomasi direktoriaus mandatų apribojimo reikalavimo. Įstaiga priėmė įvairovės politiką, skatinančią sudaryti įvairios sudėties valdybą ir laikytis nustatytų tikslų.

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
		<ul style="list-style-type: none"> • Atlygio politika atitinka įstaigos rizikos strategiją ir ilgalaikius interesus. • Nustatyta tinkama rizikos valdymo sistema ir rizikos valdymo procesai, įskaitant ICAAP, ILAAP, NPAP, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemą, kapitalo planavimą ir likvidumo planavimą. • Nustatyta tinkama vidaus kontrolės sistema ir tinkamos vidaus kontrolės priemonės. • Vidaus rizikos valdymo, atitikties užtikrinimo ir audito funkcijos yra nepriklausomos ir joms skirta pakankamai išteklių, o vidaus audito funkcija veiksmingai veikia pagal nustatytus tarptautinius standartus ir reikalavimus. • Nustatytos tinkamos informacinės sistemos ir verslo tęstinumo procedūros. • Gaivinimo planas yra patikimas, o gaivinimo planavimo procedūros – tinkamos.
2	Vidaus valdymo ir visos įstaigos kontrolės priemonių trūkumai kelia vidutinę-nedidelę riziką įstaigos gyvybingumui.	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaiga turi iš esmės tvirtą ir skaidrią organizacinę struktūrą, kurioje aiškiai nustatyta atsakomybė ir rizikos atskyrimas, atsižvelgiant į rizikos valdymo ir kontrolės funkcijas. • Yra iš esmės tvirta korporacinė kultūra, interesų konfliktų valdymas ir informavimo apie pažeidimus procesai. • Valdymo organo sudėtis ir veikimas iš esmės yra tinkami. • Valdymo organo narių įsipareigojimo laikas iš esmės yra tinkamas ir, jei taikoma, laikomasi direktoriaus mandatų apribojimo reikalavimo. • Įstaiga priėmė įvairovės politiką, skatinančią valdybos sudėties įvairovę ir ji iš esmės laikosi nustatytų tikslų arba

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
		<p>įgyvendino tinkamas priemones politikoje nustatytiems tikslams pasiekti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atlygio politika iš esmės atitinka įstaigos rizikos strategiją ir ilgalaikius interesus. • Nustatyta iš esmės tinkama vidaus kontrolės sistema ir tinkamos vidaus kontrolės priemonės. • Vidaus rizikos valdymo, atitikties užtikrinimo ir audito funkcijos yra nepriklausomos ir iš esmės veikia veiksmingai. • Nustatytos iš esmės tinkamos informacinės sistemos ir verslo tęstinumo procedūros. • Gaivinimo planas iš esmės yra patikimas. Gaivinimo planavimo procedūros iš esmės yra tinkamos.
3	<p>Vidaus valdymo ir visos įstaigos kontrolės priemonių trūkumai kelia vidutinę-didelę riziką įstaigos gyvybingumui.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos organizacinė struktūra ir pareigos nėra visiškai skaidrios, o rizika ne visiškai atskiriama nuo rizikos valdymo ir kontrolės funkcijų. • Kyla abejonių dėl korporacinės kultūros, interesų konfliktų valdymo ir (arba) informavimo apie pažeidimus procesų tinkamumo. • Kyla abejonių dėl valdymo organo sudėties ir veikimo tinkamumo. • Kyla abejonių dėl to, ar valdymo organo narių įsipareigojimo laikas yra tinkamas ir, jei taikoma, nesilaikoma direktoriaus mandatų apribojimo reikalavimo. • Įstaiga nepatvirtino įvairovės politikos arba nesiėmė priemonių, kad pasiektų tinkamą įvairovės lygį. • Susirūpinimą kelia tai, kad atlygio politika gali neatitikti įstaigos rizikos strategijos ir ilgalaikių interesų.

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
		<ul style="list-style-type: none"> • Kyla abejonių dėl rizikos valdymo sistemos ir rizikos valdymo procesų, įskaitant ICAAP, ILAAP, NPAP, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis kapitalo planavimo ir (arba) likvidumo planavimo tinkamumo. • Kyla abejonių dėl vidaus kontrolės sistemos ir vidaus kontrolės priemonių tinkamumo. • Kyla abejonių dėl vidaus rizikos valdymo, atitikties užtikrinimo ir audito funkcijų nepriklausomumo ir efektyvaus veikimo. • Kyla abejonių dėl informacinių sistemų ir veiklos tęstinumo procedūrų tinkamumo. • Buvo įvertinta, kad gaivinimo planas gali turėti reikšmingų trūkumų ir (arba) yra esminių jo įgyvendinimo ir priežiūros problemų, kurios nebuvo visiškai išspręstos. Kyla abejonių dėl gaivinimo planavimo procedūrų tinkamumo.
4	Vidaus valdymo ir visos įstaigos kontrolės priemonių trūkumai kelia didelę riziką įstaigos gyvybingumui.	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos organizacinė struktūra ir pareigos nėra skaidrios, o rizika neatskiriama nuo rizikos valdymo ir kontrolės funkcijų. • Korporacinė kultūra, interesų konfliktų valdymo ir (arba) informavimo apie pažeidimus procesai yra netinkami. • Valdymo organo sudėtis ir veikimas yra netinkami. • Valdymo organo narių įsipareigojimo laikas yra nepakankamas ir, jei taikoma, nesilaikoma direktoriaus mandatų apribojimo reikalavimo. • Įstaiga nepatvirtino įvairovės politikos, valdymo organe nėra įvairovės ir įstaiga nesiėmė priemonių, kad pasiektų tinkamą įvairovės lygį. • Atlygio politika neatitinka įstaigos rizikos strategijos ir ilgalaikių interesų. • Netinkama rizikos valdymo sistema ir rizikos valdymo procesai, įskaitant ICAAP,

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
		<p>ILAAP, NPAP, testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemą, kapitalo planavimą ir (arba) likvidumo planavimą.</p> <ul style="list-style-type: none"> Vidaus rizikos valdymo, atitikties užtikrinimo ir (arba) audito funkcijos nėra nepriklausomos ir (arba) vidaus audito funkcija neveikia pagal nustatytus tarptautinius standartus ir reikalavimus; veikimas nėra veiksmingas. Netinkama vidaus kontrolės sistema ir tinkamos vidaus kontrolės priemonės. Netinkamos informacinės sistemos ir verslo tęstinumo procedūros. Buvo įvertinta, kad gaivinimo planas turi reikšmingų trūkumų ir (arba) yra esminių jo įgyvendinimo ir priežiūros problemų, kurios nebuvo visiškai išspręstos. Gaivinimo planavimo procedūros yra netinkamos.

(22). 129 punktą pakeičiamas taip:

„Kiekvienos reikšmingos rizikos vertinimo rezultatai turėtų būti išdėstyti išvadų santraukoje, kurioje būtų pateiktas pagrindinių rizikos veiksnių apibūdinimas ir pažymėtas rizikos balas, kaip nurodyta tolesniuose skirsniuose.“

(23). 130 ir 131 punktai išbraukiami.

(24). 196 punkte prieš žodžius „balas, paremtas“ pridedamas žodis „rizikos“.

(25). 4 lentelė pakeičiama taip:

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamo valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
1	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla maža reikšmingo prudenčinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> Pagal kredito rizikos pozicijos pobūdį ir sudėtį galima daryti išvadą, kad rizika nėra reikšminga arba yra labai maža. Sudėtingų produktų ir sandorių pozicija nėra reikšminga arba yra labai maža. Kredito koncentracijos rizikos lygis nėra reikšmingas arba yra labai mažas. 	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos kredito rizikos politika ir strategija dera su bendrąja strategija ir norima prisiimti rizika. Įstaigos kredito rizikos valdymo organizacinė sistema yra tvirta, atsakomybės sritys aiškiai paskirstytos, riziką prisiimančių darbuotojų

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamo valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
		<ul style="list-style-type: none"> • Restruktūrizuotų ir neveiksnių pozicijų lygis nėra reikšmingas arba yra labai mažas. • Veiksnių pozicijų keliama kredito rizika nėra reikšminga arba yra labai maža. • Atidėjinių ir kredito vertinimo koregavimų santykinis lygis yra didelis. • Padengimas garantijomis ir užtikrinimo priemonėmis yra labai didelis, o kokybė labai aukšta. 	<p>pareigos aiškiai atskirtos nuo rizikos valdymo ir kontrolės funkcijų.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kredito rizikos vertinimo, stebėsenos ir informavimo apie riziką sistemos yra tinkamos. • Kredito rizikos vidaus limitai ir kredito rizikos kontrolės sistema yra patikimi. • Limitai, kuriuos taikant kredito riziką galima mažinti arba riboti, atitinka įstaigos kredito rizikos valdymo strategiją ir norimą priimti riziką.
2	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla vidutinė-maža reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Pagal kredito rizikos pozicijos pobūdį ir sudėtį galima daryti išvadą, kad rizika yra maža arba vidutinė. • Sudėtingų produktų ir sandorių pozicija yra maža arba vidutinė. • Kredito koncentracijos rizikos lygis yra mažas arba vidutinis. • Restruktūrizuotų ir neveiksnių pozicijų lygis yra mažas arba vidutinis. • Veiksnių pozicijų keliama kredito rizika yra maža arba vidutinė. • Atidėjinių ir kredito vertinimo koregavimų santykinis lygis didelis. • Padengimas garantijomis ir užtikrinimo priemonėmis yra didelis, o kokybė aukšta. 	
3	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla vidutinė-didelė reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Pagal kredito rizikos pozicijos pobūdį ir sudėtį galima daryti išvadą, kad rizika yra vidutinė arba didelė. • Sudėtingų produktų ir sandorių pozicija yra vidutinė arba didelė. • Kredito koncentracijos rizikos lygis yra vidutinis arba didelis. • Restruktūrizuotų ir neveiksnių pozicijų lygis yra vidutinis arba didelis. • Iš veiksnių pozicijų kylanti kredito rizika yra vidutinė arba didelė, o 	

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamo valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
		<p>susiklosčius nepalankiausioms sąlygoms toliau blogėja.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atidėjinių ir kredito vertinimo koregavimų santykinis lygis vidutinis. • Padengimas garantijomis ir užtikrinimo priemonėmis yra vidutinis, o kokybė vidutinė. 	
4	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla didelė reikšmingo prudenčinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Pagal kredito rizikos pozicijos pobūdį ir sudėtį galima daryti išvadą, kad rizika yra didelė. • Sudėtingų produktų ir sandorių pozicija yra didelė. • Kredito koncentracijos rizikos lygis yra didelis. • Restruktūrizuotų ir neveiksnių pozicijų lygis yra didelis. • Veiksnių pozicijų keliama kredito rizika yra didelė. • Atidėjinių ir kredito vertinimo koregavimų santykinis lygis yra mažas. • Padengimas garantijomis ir užtikrinimo priemonėmis yra mažas, o kokybė maža. 	

(26). 231 punkte prieš žodžius „balas, paremtas“ pridedamas žodis „rizikos“.

(27). 5 lentelė pakeičiama taip:

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamų valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
1	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla maža reikšmingo prudenčinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Pagal rinkos rizikos pozicijų pobūdį ir sudėtį galima daryti išvadą, kad rizika nėra reikšminga arba yra labai maža. • Įstaigos rinkos rizikos pozicijos nėra sudėtingos. • Rinkos rizikos koncentracijos lygis nėra reikšmingas arba yra labai mažas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos rinkos rizikos politika ir strategija dera su bendrąja strategija ir norima prisiimti rizika. • Įstaigos rinkos rizikos valdymo organizacinė sistema yra tvirta, atsakomybės sritys aiškiai paskirstytos, riziką

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamų valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
		<ul style="list-style-type: none"> • Graža iš įstaigos rinkos rizikos pozicijų nekinta. 	prisiimančių darbuotojų pareigos aiškiai atskirtos nuo rizikos valdymo ir kontrolės funkcijų. <ul style="list-style-type: none"> • Rinkos rizikos vertinimo, stebėsenos ir pranešimo apie kredito riziką sistemos yra tinkamos. • Rinkos rizikos vidaus ribos ir kontrolės sistema yra patikimos ir atitinka įstaigos rizikos valdymo strategiją ir norimą prisiimti riziką.
2	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla vidutinė-maža reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Pagal rinkos rizikos pozicijų pobūdį ir sudėtį galima daryti išvadą, kad rizika yra maža arba vidutinė. • Įstaigos rinkos rizikos pozicijos yra mažo arba vidutinio sudėtingumo. • Rinkos rizikos koncentracijos lygis yra mažas arba vidutinis. • Įstaigos rinkos rizikos pozicijos sukuria grąžą, kurios kintamumas yra mažas arba vidutinis. 	
3	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla vidutinė-didelė reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Pagal rinkos rizikos pozicijų pobūdį ir sudėtį galima daryti išvadą, kad rizika yra vidutinė arba didelė. • Įstaigos rinkos rizikos pozicijos yra vidutinio arba didelio sudėtingumo. • Rinkos rizikos koncentracijos lygis yra vidutinis arba didelis. • Įstaigos rinkos rizikos pozicijos sukuria grąžą, kurios kintamumas yra vidutinis arba didelis. 	
4	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla didelė reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Pagal rinkos rizikos pozicijų pobūdį ir sudėtį galima daryti išvadą, kad rizika yra didelė. • Įstaigos rinkos rizikos pozicijos yra didelio sudėtingumo. • Rinkos rizikos koncentracijos lygis yra didelis. • Įstaigos rinkos rizikos pozicijos sukuria grąžą, kurios kintamumas yra didelis. 	

(28).287 punkte prieš žodžius „balas, paremtas“ pridamas žodis „rizikos“.

(29).6 lentelė pakeičiama taip:

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamų valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
1	Atsižvelgiant į būdingos rizikos	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos operacinės rizikos pozicijoms būdinga keletas 	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos operacinės rizikos politika ir strategija derą

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamų valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
	lygi, valdymą ir kontrolės priemonės, kyla maža reikšmingo prudenceinio poveikio įstaigai rizika.	<p>didelio dažnumo ir (arba) mažo poveikio įvykių.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos operacinė rizika yra nereikšminga arba labai maža, tai matyti iš scenarijų analizės ir palyginimo su panašių įstaigų nuostoliais. • Įstaigos per praėjusius kelerius metus patirtų nuostolių lygis nėra reikšmingas arba yra mažas arba buvę didesni nuostoliai sumažėjo. 	<p>su bendrąja strategija ir norima prisiimti rizika.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos operacinės rizikos valdymo organizacinė sistema yra tvirta, atsakomybės sritys aiškiai paskirstytos, riziką prisiimančių darbuotojų pareigos aiškiai atskirtos nuo rizikos valdymo ir kontrolės funkcijų. • Operacinės rizikos
2	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemonės, kyla vidutinė-maža reikšmingo prudenceinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos operacinės rizikos pozicijoms iš esmės būdinga keletas didelio dažnumo ir (arba) mažo poveikio įvykių. • Įstaigos operacinė rizika yra maža arba vidutinė, tai matyti iš scenarijų analizės ir palyginimo su panašių įstaigų nuostoliais. • Įstaigos per praėjusius kelerius metus patirtų nuostolių lygis yra mažas arba vidutinis, tai matyti iš scenarijų analizės ir palyginimo su panašių įstaigų nuostoliais. 	<ul style="list-style-type: none"> • Operacinės rizikos vertinimo, stebėsenos ir atsiskaitymo apie operacinę riziką sistemos yra tinkamos. • Operacinės rizikos kontrolės sistema yra patikima.
3	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemonės, kyla vidutinė-didelė reikšmingo prudenceinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos operacinės rizikos pozicijoms būdinga keletas mažo dažnumo ir (arba) didelio poveikio įvykių. • Įstaigos per praėjusius kelerius metus patirtų nuostolių lygis yra vidutinis arba didelis, tai matyti iš scenarijų analizės ir palyginimo su panašių įstaigų nuostoliais. • Įstaigos per praėjusius kelerius metus patirtų nuostolių lygis yra vidutinis arba didelis, tai matyti iš scenarijų analizės ir palyginimo su panašių įstaigų nuostoliais. 	
4	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemonės, kyla didelė reikšmingo	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos operacinės rizikos pozicijoms būdingi visų tipų rizikos įvykiai. • Įstaigos per praėjusius kelerius metus patirtų nuostolių lygis yra didelis ir toliau didėja, tai matyti 	

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamų valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
	prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<p>iš scenarijų analizės ir palyginimo su panašių įstaigų nuostoliais.</p> <ul style="list-style-type: none"> Įstaigos per praėjusius kelerius metus patirtų nuostolių lygis yra didelis arba rizika labai padidėjo. 	

(30). 6.5 skirsnis pakeičiamas taip:

6.5 Palūkanų normos rizikos, kurių lemia ne prekybos knygos veikla, vertinimas

6.5.1 Bendrosios nuostatos

310. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti palūkanų normos riziką, kuri kyla iš palūkanų normoms jautrių ne prekybinės balansinės ir nebalansinės veiklos pozicijų (dažniausiai vadinama ne prekybos knygos palūkanų normos rizika, BKPNR (angl. IRRBB)), įskaitant šių pozicijų rizikos draudimą, nepaisant to, kaip jos bei nuostoliai ir pelnas pripažįstami ir vertinami apskaitos tikslais (atkreipkite dėmesį, kad kredito maržos rizika, kuri kyla kai kuriose ne prekybos knygos pozicijose, aptariama skirsnyje apie rinkos riziką).

311. Vertindamos BKPNR, kompetentingos institucijos turėtų analizuoti šias subkategorijas:

- a. Staigaus vertės kitimo nevykstant prekybai rizika – palūkanų normoms jautrių priemonių terminų struktūros rizika, kylanti dėl nevienodu metu vykstančių palūkanų normų pokyčių, įskaitant palūkanų normų terminų struktūros pokyčius, nuosekliai vykstančius visoje pelningumo kreivėje (lygiagrečioji rizika) arba vykstančius nenuosekliai pagal laikotarpį (nelygiagrečioji rizika).
- b. Bazinė rizika – rizika, kylanti dėl santykinų palūkanų normų pokyčių poveikio palūkanų normoms jautrioms priemonėms, kurios turi panašius terminus, bet yra įkainotos pagal skirtingus palūkanų normų indeksus. Ši rizika atsiranda dėl nevienodos koreliacijos tarp už įvairias palūkanų normoms jautrias priemones gautų ir išmokėtų palūkanų normų pokyčių, kurių ypatybės kitais atžvilgiais yra panašios.
- c. Pasirinkimo galimybių rizika – rizika, atsirandanti dėl pasirinkimo galimybių (įterptų ir aiškių), leidžiančių įstaigai arba jos klientui keisti savo pinigų srautų lygį ir laiką, t. y. rizika, atsirandanti dėl palūkanų normoms jautrių priemonių, kai turėtojas beveik neabejotinai pasinaudos pasirinkimo galimybe, jeigu ji bus jam finansiškai naudinga (įterptosios arba aiškos automatinės pasirinkimo galimybės), ir rizika, kylanti dėl lankstumo, kuris netiesiogiai įterptas arba tiesiogiai numatytas palūkanų normoms jautrių priemonių terminuose, pagal kurį palūkanų normų pokyčiai gali paskatinti kliento elgsenos pokyčius (įterptoji elgsenos pasirinkimo galimybių rizika).

312. Kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į tai, ar įstaigos apdairiai įgyvendina EBI gairėse dėl palūkanų normos rizikos, kurią lemia ne prekybos veikla, valdymo (EBI gairėse dėl BKPNR)¹², parengtose pagal Direktyvos 2013/36/ES 98 straipsnio 5 dalį, pateiktas rekomendacijas. Tai ypač svarbu apskaičiuojant šios direktyvos 98 straipsnio 5 dalyje numatytą priežiūrinį išimčių testavimą ir bet kurį kitą priežiūrinio išimčių testavimą, taip pat nustatant, vertinant, stebint ir kontroliuojant įstaigos vidaus palūkanų normos riziką.

6.5.2 Būdingos BKPNR vertinimas

313. Vertindamos būdingos BKPNR lygį, kompetentingos institucijos turėtų nustatyti pagrindinius įstaigos BKPNR pozicijos priežastinius veiksnius ir įvertinti galimą šios rizikos prudencinį poveikį įstaigai. Būdingos BKPNR vertinimą turėtų sudaryti šie pagrindiniai etapai:
- a. preliminarus vertinimas;
 - b. įstaigos palūkanų normos rizikos profilio pobūdžio ir sudėties vertinimas; ir
 - c. priežiūrinių išimčių testavimų ir priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų vertinimas, taip pat įstaigos palūkanų normos sukūrimo scenarijai ir palūkanų normos nepalankiausių sąlygų scenarijai.

Pirminis vertinimas

314. Norėdamos nustatyti BKPNR vertinimo mastą, kompetentingos institucijos pirmiausia turėtų pažymėti BKPNR, kurią įstaiga patiria arba gali patirti, šaltinius. Kad galėtų tai padaryti, kompetentingos institucijos taip pat turėtų pasinaudoti žiniomis, kurių įgijo iš SREP tikslais surinktos informacijos, IRRBB ataskaitų, vertindamos kitus SREP elementus, lygindamos įstaigos padėtį su panašiomis įstaigomis ir atlikdamos visą kitą priežiūros veiklą.
315. Kompetentingos institucijos turėtų analizuoti bent šiuos dalykus:
- a. kaip įstaiga valdo palūkanų normos riziką, įskaitant pagrindinę BKPNR strategiją ir įstaigos norimą prisiimti BKPNR;
 - b. Direktyvos 2013/36/ES 98 straipsnio 5 dalyje nurodyto priežiūrinio išimčių testavimo ir bet kokio kito priežiūrinio išimčių testavimo poveikį, atsižvelgiant į pagal tą straipsnį EBI parengtas gaires, įstaigos ekonominę vertę, išreikštą kaip įstaigos reguliuojamų nuosavų lėšų arba 1 lygio (T1) lėšų dalis;

¹² EBA-GL-2018-02. Gairės pateikiamos interneto svetainėje, adresu: <http://www.eba.europa.eu/regulation-and-policy/supervisory-review/guidelines-on-technical-aspects-of-the-management-of-interest-rate-risk-arising-from-non-trading-activities-under-the-supervisory-review-process>

- c. palūkanų normų pokyčio poveikį pajamoms ir ekonominei vertei pagal įstaigos taikomą metodiką; ir
 - d. vidaus kapitalą, skirtą BKPNR padengti (jei tai svarbu) – iš viso ir tai, kokią įstaigos viso vidaus kapitalo dalį jis sudaro, remiantis įstaigos ICAAP rezultatais, įskaitant ankstesnes tendencijas ir prognozes, jei jų yra.
316. Atlikdamos preliminarų vertinimą kompetentingos institucijos taip pat turėtų analizuoti reikšmingus įstaigos BKPNR pozicijų pokyčius. Jos turėtų vertinti bent šiuos aspektus:
- a. reikšmingus įstaigos bendrosios BKPNR strategijos, politikos ir ribų pokyčius;
 - b. galimą šių pokyčių poveikį įstaigos rizikos profiliui;
 - c. pagrindinius įstaigos modeliavimo, klientų elgesio ar palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių naudojimo pokyčius; ir
 - d. pagrindines rinkos tendencijas.

Įstaigos palūkanų normos rizikos profilio pobūdis ir sudėtis

317. Kompetentingos institucijos turėtų susidaryti aiškią nuomonę, kaip palūkanų normų pokyčiai gali neigiamai paveikti įstaigos pajamas ir ekonominę vertę (dabartinę numatomų pinigų srautų vertę) ir tai, kokios grėsmės trumpuoju ir ilguoju laikotarpiu realiai gali kilti kapitalo pakankamumui.
318. Tuo tikslu kompetentingos institucijos turėtų analizuoti įstaigos turto, įsipareigojimų ir nebalansinių pozicijų struktūrą ir susidaryti aiškią nuomonę apie tai. Pirmiausia:
- a. įvairias ne prekybos knygos pozicijas, jų trukmę arba perkainojimo datas bei prielaidas dėl dėsningumų, susijusių su šiomis pozicijomis (pvz., prielaidas dėl produktų, kurių terminas neapibrėžtas);
 - b. duomenis apie įstaigos pinigų iš palūkanų srautus, jei šių duomenų turima;
 - c. produktų, kurių terminas neapibrėžtas, ir produktų su tiesioginėmis ir (arba) įterptomis pasirinkimo galimybėmis dalį, ypač atkreipiant dėmesį į produktus su įterptomis vartotojų pasirinkimo galimybėmis;
 - d. įstaigos rizikos draudimo strategiją, išvestinių finansinių priemonių sumą ir naudojimą (rizikos draudimą arba spekuliaciją).
319. Norėdamos tiksliau nustatyti įstaigos sudėtingumą ir palūkanų normos rizikos profilį, kompetentingos institucijos taip pat turėtų suprasti pagrindinius įstaigos turto, įsipareigojimų ir nebalansinių pozicijų ypatumus, pirmiausia:

- a. paskolų portfelį (pvz., paskolų be termino mastą, paskolų su išankstinio grąžinimo galimybe mastą arba paskolų, kurioms taikoma kintamoji palūkanų norma ir nustatytos viršutinė ir apatinė ribos, mastą, paskolų sutarčių, kurioms taikoma kintamoji palūkanų norma ir kurios leidžia išvengti perkainojimo neigiamoms normoms, dalį ir t. t.);
 - b. obligacijų portfelį (pvz., investicijų su pasirinkimo galimybėmis, galimų koncentracijos sričių mastą);
 - c. neveiksnius pozicijas;
 - d. indėlių sąskaitas (pvz., įstaigos indėlių bazės, įskaitant pagrindinius indėlius, galimas koncentracijos sritis, jautrumą palūkanų normų pokyčiams);
 - e. išvestines finansines priemones (pvz., rizikai drausti arba spekuliaciniais tikslais naudojamų išvestinių finansinių priemonių sudėtingumą, parduotų arba įsigytų palūkanų normų pasirinkimo sandorių sąlygas, išvestinių finansinių priemonių poveikį ne prekybos knygos pozicijų trukmei); ir
 - f. tikrosios vertės priemonėse, įskaitant mažesnio likvidumo priemones, kaip antai 3 lygio turtą ir įsipareigojimus, esančios BKPNR pobūdį.
320. Analizuodamos poveikį įstaigos pajamoms, kompetentingos institucijos turėtų analizuoti įvairius įstaigos pajamų ir sąnaudų šaltinius ir jų santykinę svarbą bendroms pajamoms. Jos turėtų žinoti, kiek įstaigos grąža priklauso nuo palūkanų normoms jautrių pozicijų, ir turėtų nustatyti, kaip įvairūs palūkanų normų pokyčiai paveikia įstaigos grynąsias palūkanų pajamas, taip pat nustatyti priemonių rinkos vertės, kuri, priklausomai nuo apskaitos tvarkos, rodoma pelno (nuostolio) ataskaitoje arba tiesiogiai nuosavybės skiltyje (pvz., per kitas bendrąsias pajamas), pokyčių poveikį.
321. Analizuodamos poveikį įstaigos ekonominei vertei ir pajamoms, kompetentingos institucijos turėtų pirmiausia analizuoti priežiūrinio išimčių testavimo, kaip nurodyta Direktyvos 2013/36/ES 98 straipsnio 5 dalyje, ir bet kurio kito priežiūrinio išimčių testavimo rezultatus ir apskaičiuoti pradinį lyginamąjį rodiklį, pagal kurį lygintų, koks poveikis padaromas įstaigai dėl palūkanų normos pokyčių. Kad užtikrintų atitiktį, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į EBI gaires, parengtas pagal šį straipsnį. Atlikdamos šį vertinimą, kompetentingos institucijos ypač turėtų atsižvelgti į tai, ar atlikus perkainojimą ir pasikeitus pagrindinėms prielaidoms, poveikis pinigų srautų laikui ir sumai (ypač klientų sąskaitoms, kurioms nenustatytos konkrečios perkainojimo dienos, klientų sąskaitoms su įterptomis klientų pasirinkimo galimybėmis ir (arba) nuosavam kapitalui) stipriai pakinta.
322. Kompetentingos institucijos turėtų stengtis suprasti šių prielaidų poveikį, tada atskirti ekonominės vertės ir pajamų riziką, kuri kyla dėl įstaigos elgsenos koregavimų.

323. Kompetentingos institucijos turėtų atkreipti dėmesį į pinigų srautų jautrumą tikrosios vertės priemonių vertinimo pokyčiams, įskaitant palūkanų normų išvestines finansines priemones, susijusias su palūkanų normos pokyčiais (pvz., pagal rinkos kainas nustatomos pelno (nuostolių) ataskaitoje pateiktų priemonių tikrosios vertės pokyčių, apsidraudimo nuo rizikos sąskaitos veiksmingumo poveikis).
324. Kompetentingos institucijos turėtų taikyti ne tik Direktyvos 2013/36/ES 98 straipsnio 5 dalyje nurodytą priežiūrinį išimčių testavimą ir bet kurį kitą priežiūrinį išimčių testavimą, bet ir apsvarstyti galimybę taikyti savo pačių parengtus sukrėtimo scenarijus (pvz., didesnių arba mažesnių pokyčių, visomis ar kai kuriomis valiutomis, numatyti nelygiagrečius kursų pokyčius, atsižvelgti į bazinę riziką ir t. t.). Priimdamos sprendimą, kuriuo lygmeniu pritaikyti šiuos papildomus sukrėtimo scenarijus, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į įvairius veiksnius, pavyzdžiui: bendrą palūkanų normų lygį, pajamingumo kreivės formą ir visas svarbias savo šalies finansų sistemos ypatybes. Todėl įstaigos vidaus sistemos turėtų būti pakankamai lanksčios, kad būtų galima apskaičiuoti įstaigos jautrumą bet kuriam kompetentingos institucijos numatytam sukrėtimui.
325. Atlikdamos kiekybinį vertinimą, kompetentingos institucijos taip pat, jei reikia, turėtų analizuoti rezultatus, kuriuos įstaiga gauna vertindama BKPNR ir tuo tikslu taikydama vidaus metodikas. Analizuodamos šias metodikas, kompetentingos institucijos turėtų nuodugniau išsiaiškinti pagrindinius rizikos veiksnius, iš kurių susideda įstaigos BKPNR profilis.
326. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar šios įvairia valiuta operacijas vykdančios įstaigos analizuoja kiekvienos valiutos, kuria turi reikšmingą poziciją, palūkanų normos riziką. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų vertinti metodus, kuriais šios įstaigos bendrina ekonominės vertės ir pajamų atskiromis valiutomis vertinimų rezultatus.
327. Analizuodamos priežiūrinių išimčių testavimų poveikio rezultatus ir rezultatus, gautus taikant įstaigos vidaus metodikas, kompetentingos institucijos turėtų analizuoti ir to laiko momento skaičius, ir ankstesnes tendencijas. Šias normas reikėtų palyginti su panašių įstaigų normomis ir išanalizuoti pagal bendrą padėtį rinkoje.

Sukrėtimo scenarijai ir testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

328. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti palūkanų normos sukrėtimo scenarijų ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis (bei priežiūrinių išimčių testavimų), kuriuos įstaiga atlieka per nuolat vykstantį vidaus valdymo procesą, rezultatus ir į juos atsižvelgti. Šiuo tikslu kompetentingos institucijos turėtų žinoti pagrindinius įstaigos BKPNR šaltinius.
329. Jeigu apžvelgiant įstaigos sukrėtimo scenarijų ir testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus matyti, kad įvairiuose kreivės taškuose susikaupia ypač daug perkainojimo ir

(arba) terminų arba įtariama, kad taip gali nutikti, kompetentingoms institucijoms gali reikėti atlikti papildomą analizę.

6.5.3 BKPNR valdymo ir kontrolės priemonių (rizikos valdymo, atitikties vertinimo ir vidaus audito kontrolės funkcijų) vertinimas

330. Norėdamos visapusiškai suprasti įstaigos ne prekybos knygos palūkanų normos rizikos profilį, kompetentingos institucijos turėtų apžvelgti įstaigos palūkanų normos pozicijų valdymą ir sistemą.
331. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti šiuos dalykus:
- a. BKPNR strategiją ir norimą priimti BKPNR (kaip atskirus elementus arba kaip platesnės rinkos rizikos strategijos ir norimos priimti rinkos rizikos dalį);
 - b. organizacinę sistemą ir atsakomybę;
 - c. politiką ir procedūras;
 - d. rizikos nustatymo, vertinimo (įskaitant vidaus modelius), stebėsenos ir pranešimo apie riziką tvarką; ir
 - e. vidaus kontrolės sistemą.

BKPNR strategija ir norima priimti BKPNR

332. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaiga turi patikimą, aiškiai suformuluotą ir dokumentuotą BKPNR strategiją, kurią būtų patvirtinęs valdymo organas. Atlikdamos šį vertinimą, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į tai, ar:
- a. valdymo organas aiškiai išdėsto BKPNR strategiją, norimą priimti BKPNR ir jų tikrinimo procesą (pvz., kai atliekama bendrosios rizikos strategijos patikra arba kyla rūpestį keliančių klausimų dėl pelningumo arba kapitalo pakankamumo) ir tai, ar vyresnioji vadovybė tinkamai įgyvendina valdymo organo patvirtintą BKPNR strategiją ir užtikrina, kad įstaigos veikla atitiktų nustatytą strategiją, būtų parengtos ir įgyvendinamos rašytinės procedūros, o atsakomybė būtų paskirstyta aiškiai ir tinkamai;
 - b. įstaigos BKPNR strategijoje tinkamai atsispindi įstaigos norima priimti BKPNR ir ar ši rizika dera su bendrąja norima priimti rizika;
 - c. įstaigos BKPNR strategija ir norima priimti BKPNR yra tinkama įstaigai pagal įstaigos:
 - verslo modelį;
 - bendrąją rizikos strategiją ir norimą priimti riziką;

- rinkos aplinką ir vaidmenį finansų sistemoje; ir
- kapitalo pakankumą;
- d. įstaigos BKPNR strategija iš esmės apima visą įstaigos veiklą, kurioje BKPNR yra reikšminga;
- e. įstaigos BKPNR strategijoje atsižvelgta į visus cikliškus ekonomikos aspektus ir dėl to atsirandančius pozicijų, kurioms būdinga BKPNR, sudėties pokyčius;
- f. įstaiga yra įdiegusi reikiamą sistemą, kuria užtikrintų, kad apie BKPNR strategiją būtų veiksmingai informuoti visi atitinkami darbuotojai.

Organizacinė sistema ir atsakomybė

333. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaigos organizacinė sistema yra tinkama, o atsakomybė aiškiai apibrėžta, kad įstaiga galėtų veiksmingai valdyti, vertinti, stebėti ir kontroliuoti BKPNR, ar įstaiga turi pakankamai žmogiškųjų ir techninių išteklių. Jos turėtų atsižvelgti į tai, ar:

- a. nubrėžtos aiškios atsakomybės už bendrą BKPNR valdymą ir BKPNR prisiėmimą, stebėseną, kontrolę ir pranešimą ribos;
- b. atliekama atskira BKPNR valdymo ir kontrolės srities patikra, BKPNR valdymas ir kontrolė įstaigoje aiškiai apibrėžta ir organizaciniu, funkciniu bei hierarchiniu atžvilgiais atskirta nuo verslo veiklos;
- c. darbuotojai, kurių veikla susijusi su palūkanų normos rizika (ir veiklą vykdančys, ir valdymo bei kontrolės sričių darbuotojai), turi reikiamų įgūdžių ir patirties.

Politika ir procedūros

334. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaiga turi aiškiai apibrėžtą BKPNR valdymo politiką ir procedūras, kurios atitiktų BKPNR strategiją ir norimą prisiimti BKPNR. Jos turėtų atsižvelgti į tai, ar:

- a. valdymo organas tvirtina, reguliariai aptaria ir tikrina BKPNR valdymo, vertinimo ir kontrolės politiką, laikydamasis rizikos strategijų;
- b. vyresnioji vadovybė yra atsakinga už politikos ir procedūrų parengimą ir užtikrinimą, kad valdymo organo sprendimai būtų tinkamai įgyvendinami;
- c. BKPNR politika atitinka taikomus reglamentus, yra tinkama pagal įstaigos veiklos pobūdį ir sudėtingumą, padeda aiškiai suprasti būdingą BKPNR;
- d. ši politika aiškiai įforminta, apie ją aiškiai informuota ir ji nuosekliai taikoma visoje įstaigoje;

- e. šią politiką nuosekliai taiko bankų grupės ir ši politika leidžia tinkamai valdyti BKPNR;
- f. BKPNR politikoje aprašytos naujų produktų kūrimo, didelės rizikos draudimo procedūros arba pagrindinės rizikos valdymo iniciatyvos ir tai, ar šią politiką patvirtino valdymo organas arba atitinkamas valdymo organo įgaliotas komitetas. Pirmiausia, kompetentingos institucijos turėtų įsitikinti, ar:
 - prieš įdiegiant naujus produktus ir apdraudžiant naują didelę riziką ir imantis rizikos valdymo iniciatyvų, atliktos reikiamos procedūros, imtasi reikiamų kontrolės priemonių; ir
 - įstaiga atliko galimo poveikio bendrajam rizikos profiliui analizę.

Rizikos nustatymas, vertinimas (įskaitant vidaus modelius), stebėseną ir pranešimas apie riziką

335. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaiga turi tinkamą BKPNR nustatymo, supratimo, vertinimo ir stebėsenos sistemą, kuri atitiktų ne prekybos knygos lygį, sudėtingumą ir rizikingumą bei įstaigos dydį ir sudėtingumą. Vertinimas turėtų apimti vidaus modelius, pavyzdžiui, susijusius su klientų elgesiu (pvz., indėlių stabilumo modeliai ir išankstinis paskolos grąžinimas). Kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į šiuos aspektus:
- a. ar naudodama informacines sistemas ir vertinimo metodus vadovybė gali įvertinti visoms reikšmingoms ne prekybos knygos portfelio balansinėms ir nebalansinėms pozicijoms būdingą BKPNR (jeigu reikia, grupės lygmeniu), įskaitant vidaus rizikos draudimą;
 - b. ar įstaiga turi pakankamai darbuotojų ir pakankamų metodikų, kad galėtų vertinti BKPNR (pagal EBI gairių dėl palūkanų normos rizikos, kurią lemia ne prekybos veikla, valdymo (EBI gairės dėl BKPNR) reikalavimus), atsižvelgiant į įstaigos palūkanų normos rizikos pozicijos dydį, formą ir sudėtingumą;
 - c. ar prielaidose, kuriomis grindžiami vidaus modeliai ir metodikos, atsižvelgiama į EBI gairėse dėl BKPNR pateiktas rekomendacijas. Pirmiausia, kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaigos prielaidos dėl pozicijų, kurių terminas nėra nustatytas sutartyje ir kuriose yra įterptų klientų pasirinkimo galimybių, yra suformuluotos apdairiai. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų vertinti, ar apskaičiuodamos ekonominę vertę įstaigos įtraukia nuosavą kapitalą ir, jeigu taip, analizuoti, koks būtų poveikis, jeigu nuosavas kapitalas į tuos skaičiavimus nebūtų įtraukiamas;
 - d. ar įstaigos rizikos vertinimo sistemose atsižvelgiama į visas reikšmingas įstaigos patiriamos palūkanų normos rizikos formas (pvz., staigaus vertės kitimo nevykstant prekybai riziką, bazinę riziką ir pasirinkimo galimybių riziką). Jeigu kurios nors priemonės ir (arba) veiksniai neįtraukiami į rizikos vertinimo sistemas, įstaigos turėtų

gebėti priežiūros institucijoms paaiškinti, kodėl, ir kiekybiškai įvertinti, kiek reikšminga yra tai, kad šios priemonės ir veiksniai neįtraukiami;

- e. ar BKPNR vertinimui naudojami įstaigos vidaus modeliai buvo tinkamai parengti, nepriklausomai patvirtinti (įskaitant informaciją apie tai, ar buvo nuodugniai įvertintos visos vidaus modeliuose naudojamos ekspertų nuomonės ir sprendimai) ir reguliariai tikrinami;
 - f. ar informacinėse sistemose pateikiama informacija yra kokybiška, detali ir pateikiama laiku ir ar šiose sistemose rizikos duomenis galima susumuoti pagal visą portfelį, veiklą ir konsoliduojamus subjektus. informacinės sistemos turėtų atitikti EBI gairėse dėl BKPNR pateiktas rekomendacijas;
 - g. ar duomenys, kurie naudojami vertinant riziką (rizikos vertinimo procesas taip pat turėtų atitikti EBI gairėse dėl BKPNR pateiktas rekomendacijas), yra vientisi ir surenkami laiku;
 - h. ar taikant įstaigos rizikos vertinimo sistemas galima nustatyti galimas BKPNR koncentracijos sritis (pvz., tam tikrose laikotarpių grupėse);
 - i. ar rizikos valdytojai ir įstaigos vyresnioji vadovybė supranta prielaidas, kuriomis grindžiamos vertinimo, ypač pozicijų, kurių terminas nėra apibrėžtas sutartyje ir kuriose yra netiesioginių arba tiesioginių pasirinkimo galimybių, sistemos, bei įstaigos prielaidas dėl nuosavo kapitalo;
 - j. ar rizikos valdytojai ir įstaigos vyresnioji vadovybė žino, kokio laipsnio modelio rizika būdinga įstaigos rizikos vertinimo metodams;
 - k. ar palūkanų normų išvestinių finansinių priemonių naudojimas atitinka BKPNR rizikos strategiją ir ar ta veikla vykdoma remiantis norimos priimti rizikos valdymo sistema ir taikant tinkamas vidaus valdymo priemones.
336. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaiga atliko reikiamą testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kuriuo papildytų savo rizikos vertinimo sistemą. Atlikdamos vertinimą, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, kaip laikomasi EBI gairėse, parengtose pagal Direktyvos 2013/36/ES 98 straipsnio 5 dalį, pateiktų atitinkamų rekomendacijų.
337. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaiga įdiegusi reikiamą BKPNR stebėsenos ir pranešimo įstaigos viduje apie BKPNR sistemą, kuria užtikrinama, kad prireikus bus imtasi skubių veiksmų reikiamu įstaigos vyresniosios vadovybės arba valdymo organo lygmeniu. Į stebėsenos sistemą reikėtų įtraukti konkrečius rodiklius ir atitinkamus įspėjamuosius rodiklius, kuriais būtų veiksmingai iš anksto duodamas įspėjamasis ženklas. Kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į tai, ar valdymo ir kontrolės darbuotojai reguliariai (pranešimų dažnumas priklausys nuo BKPNR pozicijų

dydžio, sudėtingumo ir rizikos lygio) teikia pranešimus valdymo organui ir vyresniajai vadovybei, kuriuose būtų pateikiama bent ši informacija:

- a. apžvelgiamos esamos BKPNR pozicijos, pelno ir nuostolių rezultatai, apskaičiuojama rizika ir apžvelgiami BKPNR lygio ir krypties veiksniai;
- b. reikšmingi BKPNR ribų pažeidimai;
- c. pagrindinių prielaidų arba parametrų, kuriais grindžiamos BKPNR vertinimo procedūros, pokyčiai; ir
- d. palūkanų normos išvestinių finansinių priemonių pozicijos pokyčiai ir tai, ar jie susiję su pagrindinės apsidraudimo nuo rizikos strategijos pasikeitimais.

Vidaus kontrolės sistema

338. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, ar įstaiga turi tvirtą ir visapusišką kontrolės sistemą ir patikimų apsaugos priemonių, kuriomis mažintų savo BKPNR pozicijas, atsižvelgdamos į rizikos strategiją ir norimą prisiimti riziką. Jos turėtų atsižvelgti į tai, ar:

- a. įstaigos kontrolės funkcijos apima visus konsoliduojamus subjektus, visas geografines veiklos vietas ir visą finansinę veiklą;
- b. įdiegtos vidaus kontrolės priemonės, veiklos ribos ir laikomasi kitos praktikos, kuria siekiama užtikrinti, kad BKPNR pozicijos neviršytų įstaigai priimtino lygio, laikantis valdymo organo bei vyresniosios vadovybės nustatytų parametrų ir įstaigos norimos prisiimti rizikos; ir
- c. įstaiga turi reikiamų vidaus kontrolės priemonių ir laikosi reikiamos praktikos, kad užtikrintų, jog apie politikos, procedūrų bei ribų pažeidimus ir jų išimtis būtų laiku pranešta atitinkamo lygmens vadovams ir šie galėtų imtis veiksmų.

339. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti ribų sistemą, įskaitant tai, ar:

- a. ji dera su įstaigos rizikos valdymo strategija ir norima prisiimti rizika;
- b. ji yra tinkama pagal įstaigos organizacinės struktūros ir BKPNR pozicijų sudėtingumą bei gebėjimą vertinti ir valdyti šią riziką;
- c. joje atsižvelgiama į galimą palūkanų normų pokyčio poveikį pajamoms ir įstaigos ekonominei vertei; vertinant poveikį pajamoms, ribomis reikėtų žymėti priimtinius pajamų kintamumo pagal nurodytus palūkanų normos scenarijus lygius; ribų, kuriomis būtų reaguojama į palūkanų normų poveikį įstaigos ekonominei vertei, forma turėtų tikti pagal įstaigos veiklos mastą ir sudėtingumą bei pagrindines pozicijas;
- d. nustatytos ribos yra absoliučios ar galimi ribų pažeidimai; antruoju atveju įstaigos politikoje turėtų būti aiškiai aprašyta, koku laikotarpiu ir kokiomis konkrečiomis

aplinkybėmis šie ribų pažeidimai yra galimi; kompetentingos institucijos turėtų prašyti pateikti informacijos apie tai, kokių priemonių imtasi, siekiant užtikrinti, kad ribų būtų laikomasi; ir

- e. įstaiga yra įdiegusi reikiamas reguliaraus ribų peržiūrėjimo procedūras.
340. Kompetentingos institucijos turėtų vertinti, kaip veikia vidaus audito funkcija. Tuo tikslu jos turėtų vertinti, ar:
- įstaiga reguliariai atlieka BKPNR valdymo sistemos vidaus auditą;
 - vidaus auditas apima pagrindinius BKPNR valdymo, vertinimo ir kontrolės visoje įstaigoje elementus; ir
 - vidaus audito funkcija veiksmingai padeda nustatyti, ar laikomasi vidaus politikos ir atitinkamų išorės reglamentų, taip pat ištaisyti visus nukrypimus.

6.5.4 Išvadų apibendrinimas ir balo skyrimas

341. Atlikusios pirmiau aptartus vertinimus, kompetentingos institucijos turėtų susidaryti nuomonę apie įstaigos BKPNR. Ši nuomonė turėtų būti išdėstyta išvadų santraukoje, kartu su išvadomis, remiantis 7 lentelėje išdėstytais analizės kriterijais, pažymimas balas. Jeigu, atsižvelgdama į tam tikrų rizikos subkategorijų reikšmingumą, kompetentinga institucija nusprendžia šias subkategorijas vertinti ir joms balą skirti atskirai, šioje lentelėje išdėstytų rekomendacijų reikėtų, kiek tai yra galima, laikytis pagal analogiją.

7 lentelė. Priėžiūriniai analizės kriterijai, pagal kuriuos skiriamas BKPNR balas

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamų valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
1	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla maža reikšmingo prudenčinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> Ekonominės vertės jautrumas palūkanų normų pokyčiams nėra reikšmingas arba yra labai mažas. Pajamų jautrumas palūkanų normų pokyčiams nėra reikšmingas arba yra labai mažas. Ekonominės vertės ir pajamų jautrumas pagrindinių prielaidų (pvz., produktų su įterptomomis klientų pasirinkimo galimybėmis) pokyčiams nėra reikšmingas arba yra labai mažas. 	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos palūkanų normos rizikos politika ir strategija dera su bendrąja strategija ir norima prisiiimti rizika. Įstaigos palūkanų normos rizikos valdymo organizacinė sistema yra tvirta, atsakomybės sritys aiškiai paskirstytos, riziką prisiimančių darbuotojų pareigos aiškiai atskirtos

2	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla vidutinė-maža reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonominės vertės jautrumas palūkanų normų pokyčiams yra mažas arba vidutinis. • Pajamų jautrumas palūkanų normų pokyčiams yra mažas arba vidutinis. • Ekonominės vertės ir pajamų jautrumas pagrindinių prielaidų (pvz., produktų su įterptomomis klientų pasirinkimo galimybėmis) pokyčiams yra mažas arba vidutinis. 	<p>nuo rizikos valdymo ir kontrolės funkcijų.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palūkanų normos rizikos vertinimo, stebėsenos ir pranešimo apie riziką sistemos yra tinkamos. • Palūkanų normos rizikos vidaus ribos ir kontrolės sistema yra patikima ir atitinka įstaigos rizikos valdymo strategiją ir norimą prisiimti riziką.
3	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla vidutinė-didelė reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonominės vertės jautrumas palūkanų normų pokyčiams yra vidutinis arba didelis. • Pajamų jautrumas palūkanų normų pokyčiams yra vidutinis arba didelis. • Ekonominės vertės ir pajamų jautrumas pagrindinių prielaidų (pvz., produktų su įterptomomis klientų pasirinkimo galimybėmis) pokyčiams yra vidutinis arba didelis. 	
4	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla didelė reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonominės vertės jautrumas palūkanų normų pokyčiams yra didelis. • Pajamų jautrumas palūkanų normų pokyčiams yra didelis. • Ekonominės vertės ir pajamų jautrumas pagrindinių prielaidų (pvz., produktų su įterptomomis klientų pasirinkimo galimybėmis) pokyčiams yra didelis. 	

- (31). Po Gairių 320 punkto įterpiamas tokia dalis:
„Kad nepalankiausiomis sąlygomis būtų pašalintas galimas kapitalo trūkumas, kompetentingos institucijos turėtų imtis tinkamų priežiūros priemonių, įskaitant, atitinkamais atvejais, 2 pakopos gairių nustatymą ir perdavimą, t. y. bendruosius kapitalo reikalavimus viršijantį nuosavų lėšų kiekį (sumą) ir kokybę (sudėtį), kuriuos įstaiga turėtų turėti.“
- (32). Gairių 323 punktas iš dalies keičiamas taip:
„Atsižvelgusios į rizikų kapitalui vertinimo rezultatus, kaip apibrėžta 6 antraštinėje dalyje, kompetentingos institucijos, atlikdamos SREP kapitalo vertinimą, turėtų:
- i. nustatyti papildomus nuosavų lėšų reikalavimus;
 - ii. suderinti antros pakopos reikalavimus ir antros pakopos gaires su visais makroprudenciniais reikalavimais;
 - iii. nustatyti ir tiksliai apibrėžti bendrus SREP kapitalo reikalavimus (angl. TSCR) ir bendruosius kapitalo reikalavimus (angl. OCR);
 - iv. įvertinti pernelyg didelio finansinio svorto riziką;
 - v. įvertinti, ar bendruosius kapitalo reikalavimus ir bendrus SREP kapitalo reikalavimus galima įvykdyti nepalankiausiomis sąlygomis;
 - vi. nustatyti antros pakopos gaires; ir
 - vii. skirti kapitalo balą.“
- (33). Gairių 7.3 skirsnis panaikinamas ir pakeičiamas taip:

7.3 Suderinimas su makroprudenciniais reikalavimais

346. Nustatydamos papildomų nuosavų lėšų reikalavimus (arba kitas kapitalo priemones), kompetentingos institucijos turėtų papildomų nuosavų lėšų reikalavimus derinti su visais taikomais kapitalo rezervų reikalavimais ir (arba) makroprudenciniais reikalavimais tai pačiai rizikai ar rizikos elementams padengti. Kompetentingos institucijos papildomų nuosavų lėšų reikalavimų (arba kitų kapitalo priemonių, įskaitant antros pakopos gairių) neturėtų nustatyti, jeigu ta pati rizika konkrečiais kapitalo rezervų reikalavimais ir (arba) papildomais makroprudenciniais reikalavimais jau yra padengta.
- (34). Po Gairių 354 punkto pateiktas pavyzdys išbraukiamas.
- (35). Gairių 355 punktas iš dalies keičiamas taip:
- a. pastraipos pabaigoje įrašoma frazė „Taip pat žr. 7.9 skirsnyje pateiktą pavyzdį.“;
 - b. pavyzdys išbraukiamas
- (36). Gairių 7.7 skirsnis panaikinamas ir pakeičiamas taip:

7.7 Reikalavimų laikymasis nepalankiausiomis sąlygomis

382. Kompetentingos institucijos, atlikdamos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, turėtų nustatyti įstaigos nuosavų lėšų pakankumą (kiekį ir sudėtį) nepalankiausiomis sąlygomis ir ar reikia imtis priežiūros priemonių, įskaitant antros pakopos gairių, kapitalo planavimą ir kitas priemones, kaip nustatyta 10 antraštinėje dalyje, kad būtų išvengta galimų neatitikimų.
383. Siekdamas įvertinti kapitalo pakankumą nepalankiausiomis sąlygomis, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į:
- a. įstaigų atlikto testavimo nepalankiausiomis sąlygomis ir priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis kokybinių rezultatų (pvz., nustatytų rizikos valdymo ir kontrolės priemonių trūkumų) taikymą;
 - b. ICAAP testavimų nepalankiausiomis sąlygomis (jeigu ICAAP laikomas patikimu pagal 358 punktą) ir priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis (t. y. rezultatų, susijusių su nuosavų lėšų koeficientų pokyčiais), atliktų pagal Direktyvos 2013/36/ES 100 straipsnį, kiekybinių rezultatų taikymą kaip nurodyta šių gairių 12 antraštinėje dalyje, pavyzdžiui:
 - i. pagal jį gali būti apibrėžiami konkretūs baziniai scenarijai ir (arba) prielaidos, kurių įstaigos turi laikytis; ir
 - ii. tai gali būti visos sistemos testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, taikant įstaigos arba priežiūros institucijų naudojamą metodiką ir scenarijus.
384. Kompetentingos institucijos, jei reikia, turėtų įvertinti kiekybinius testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus, susijusius su įstaigos nuosavų lėšų pakankumu ir kokybe, ir nustatyti, ar nuosavų lėšų kiekis ir kokybė yra pakankami, kad būtų patenkinti taikomi kapitalo reikalavimai, visų pirma:
- a. bendrieji kapitalo reikalavimai, įskaitant jungtinio rezervo reikalavimus pagal bazinį scenarijų per perspektyvinį ne trumpesnį kaip dvejų metų laikotarpį;
 - b. bendri SREP kapitalo reikalavimai pagal standartinius scenarijus per perspektyvinį ne trumpesnį kaip dvejų metų laikotarpį;
 - c. jei reikia, iš anksto nustatyti tiksliniai rodikliai (fiksiuoti ribiniai dydžiai), nustatyti atliekant visos sistemos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, pagal taikytinus testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijus.

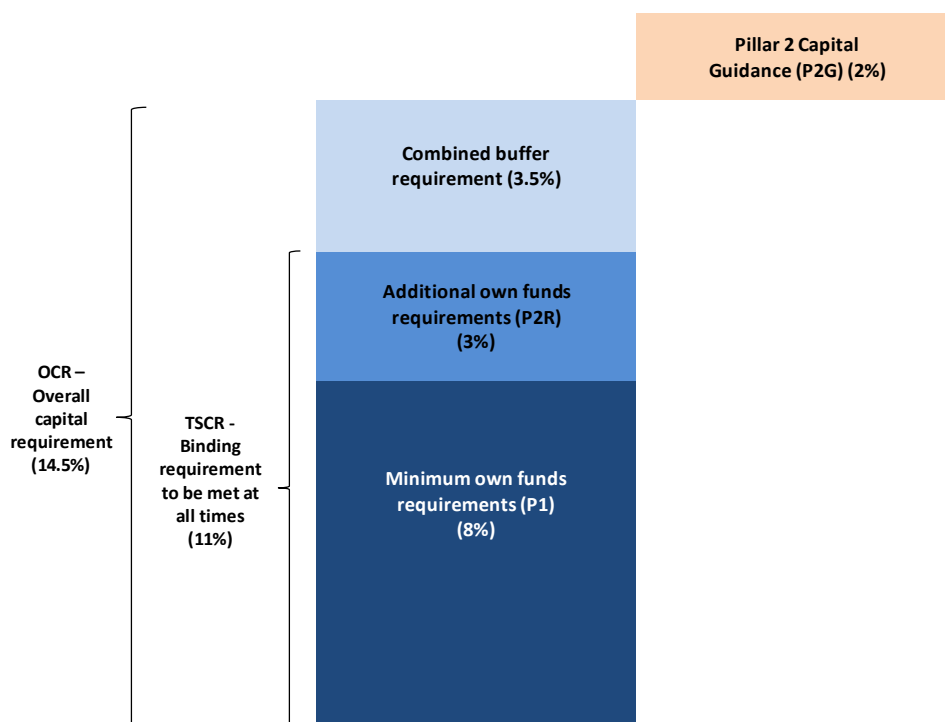
7.7.1 Antros pakopos gairių taikymas analizuojant testavimo nepalankiausiomis sąlygomis kiekybinius rezultatus

Antros pakopos gairių nustatymas ir apibrėžimas

385. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti antros pakopos gaires, kaip nurodyta šiame skirsnyje, o jei nustatant antros pakopos gaires gaunama teigiama reikšmė – apibrėžti antros pakopos gaires, skirtas spręsti priežiūros problemas, susijusias su įstaigos jautrumu pagal priežiūriniame testavime nepalankiausiomis sąlygomis taikomus neigiamus scenarijus.
386. Jeigu iš priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis kiekybinių rezultatų matyti, kad nepalankiausiomis sąlygomis įstaiga neturėtų pažeisti jai taikomų bendrų SREP kapitalo reikalavimų, kompetentingos institucijos gali nuspręsti neapibrėžti antros pakopos gairių.
387. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti ir apibrėžti antros pakopos gaires, remdamosi atitinkamų priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis blogiausio scenarijaus rezultatais, įskaitant rezultatus iš visos ES mastu EBI atliktų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis arba bet kokių kitų atitinkamų priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis, atliktų visos sistemos mastu, taikant daugelio veiksnių scenarijų analizę, kurios perspektyvinis laikotarpis yra bent dveji metai (vėlesnis rezultatų paskirstymas pagal atskiras verslo linijas arba vėlesnis testavimo rezultatų apibendrinimas).
388. Laikydamosi proporcingumo principo kompetentingos institucijos gali svarstyti galimybę įstaigoms, kurios nepriskirtos prie 1 kategorijos, ir tarpvalstybinių grupių patronuojamosioms įmonėms taikyti supaprastintų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus (pvz., taikant priežiūros institucijų nustatytus bazinius scenarijus, jautrumo analizes, vėlesnį paskirtų institucijų atliktų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų paskirstymą pagal atskiras verslo linijas, konsoliduotu lygmeniu atliktų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis poveikį visam portfeliui) arba ankstesnių priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus tam, kad šios įstaigos ir įmonės galėtų nustatyti ir atnaujinti antros pakopos gaires.
389. Kompetentingos institucijos turėtų nustatyti ir apibrėžti antros pakopos gaires pagal 2.2.4 skirsnyje nustatytą būtiniausių priežiūros intensyvumo modelį. Visų pirma, antros pakopos gairių nustatymo ir apibrėžimo dažnumas turėtų atitikti kapitalo pakankamumo vertinimo pagal SREP būtiniausių priežiūros intensyvumo modelį dažnumą.
390. Nepaisant to, kas išdėstyta ankstesnėje dalyje, kompetentingos institucijos turėtų įvertinti, ar esamas antros pakopos gairių lygis vis dar tinkamas gavus naujų priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus ir, jei reikia, peržiūrėti antros pakopos gairių lygį.

391. Įstaigų, kurių kapitalo pakankumas pagal SREP minimalaus aktyvumo modelį turėtų būti vertinamas kasmet (pvz., SREP 1 kategorijos įstaigų), antros pakopos gairės galima nustatyti ir apibrėžti tik kas dvejus metus, o ne kasmet. Tais metais, kai antros pakopos gairės nenustatomos ir neapibrėžiamos, kompetentingos institucijos, remdamosi visa svarbia informacija, įskaitant ankstesnių priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis bei papildomos jautrumo analizės (t. y. supaprastinto priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis) rezultatais, turėtų įvertinti, ar antros pakopos gairės tebėra aktualios, ar turi būti atnaujintos.
392. Kompetentingos institucijos paprastai neturėtų taikyti antros pakopos gairių rizikos elementams, kuriems turėtų būti taikomi papildomų nuosavų lėšų reikalavimai pagal šių gairių 7.2 skirsnį.

6 pav. Vertikali nuosavų lėšų reikalavimų ir antros pakopos gairių eilės tvarka (žr. 7.9 skirsnyje pateiktą pavyzdį)

OCR - Overall capital requirement (14.5%)
 TSCR – Binding requirement to be met at all times (11%)
 Combined buffer requirement (3.5%)
 Additional own funds requirements (P2R) (3%)
 Minimum own funds requirements (P1) (8%)
 Pillar 2 Capital Guidance (P2G) (2%)

OCR – bendrasis kapitalo reikalavimas (14,5 %)
 TSCR – privalomas reikalavimas, kurį reikia visada vykdyti (11 %)
 Bendri rezervų reikalavimai (3,5 %)
 Papildomi nuosavų lėšų reikalavimai (P2R) (3 %)
 Mažiausi nuosavų lėšų reikalavimai (P1) (8 %)
 Antros pakopos kapitalo gairės (P2G) (2 %)

393. Nustatydamos antros pakopos gairių dydį, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų nustatytas toks lygis, kad būtų galima bent padengti numatomą didžiausią poveikį nepalankiausiomis sąlygomis, kuris turėtų būti apskaičiuojamas remiantis bendro 1 lygio nuosavo kapitalo (CET1) santykio pokyčiais (t. y. atsižvelgiant į bendro 1 lygio nuosavo kapitalo ir bendros rizikos pozicijos sumos pokyčius blogiausiais nepalankiausių sąlygų metais ir atsižvelgiant į taikomų kapitalo reikalavimų lygį ir į 384 ir 394–396 dalyse išdėstytus analizės kriterijus.
394. Nustatydamos antros pakopos gairių dydį, kompetentingos institucijos prireikus taip pat turėtų atsižvelgti į šiuos veiksnius:
- a. didžiausio poveikio nepalankiausiomis sąlygomis metų pradžios datą ir scenarijų, naudojamą atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, galiojimo pradžios datą ir laikotarpį;
 - b. patikimo ICAAP poveikio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultata, atsižvelgiant į konkretaus scenarijaus apibrėžtis ir prielaidas, visų pirma tais atvejais, kai manoma, kad jie yra tinkamesni įstaigos verslo modeliui ir rizikos pobūdžiui arba kai vidaus scenarijai yra griežtesni negu priežiūros scenarijai;
 - c. atitinkamus įstaigos valdymo rizikos mažinimo veiksmus, kurie laikomi patikimais, atlikus jų priežiūros vertinimą;
 - d. informaciją ir nuomonę apie priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis aktualumą įstaigos strategijai, finansiniams planams ir verslo modeliui;
 - e. įstaigos turimų nuosavų lėšų kokybę (sudėtį), įskaitant blogiausiais nepalankiausių sąlygų metais; ir
 - f. tai, ar įstaiga yra restruktūrizuojama ar pertvarkoma.
395. Taikydamos 394 dalies b punktą, kompetentingos institucijos taip pat turėtų apvarstyti, kiek nepalankiausių sąlygų scenarijai apima visą reikšmingą riziką, kuria prisidedama prie papildomų nuosavų lėšų reikalavimų, nustatytų bendruose SREP kapitalo reikalavimuose. Kompetentingos institucijos visų pirma turėtų atsižvelgti į tai, kad makroekonominio nuosmukio scenarijai gali ne visiškai apimti tam tikrą riziką, pavyzdžiui, elgsenos riziką, pensijų riziką ar kai kurių kredito koncentracijos rizikos elementų (pvz., vieno kliento koncentracijos) riziką, kuri gali padidinti galimus nuostolius pagal išbandytus nepalankius scenarijus.
396. Be to, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į tai, kiek esami bendri rezervų reikalavimai ir kitos taikytinos makroprudencinės priemonės jau apima riziką, nustatytą atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Kompetentingos institucijos turėtų suderinti antros pakopos gaires ir kapitalo rezervų reikalavimus, nes antros pakopos gairės ir kapitalo rezervų reikalavimai iš dalies sutampa. Be to, nors antros pakopos gairės ir anticiklinis kapitalo rezervas iš esmės nesutampa, kompetentingos institucijos,

pritarus makroprudencinių priemonių institucijai, išskirtiniais atvejais, atsižvelgdamos į kiekvieną konkretų atvejį, turėtų suderinti antros pakopos gaires ir anticiklinį kapitalo rezervą pagal pagrindinius rizikos veiksnius, kuriuos apima rezervas ir į kuriuos atsižvelgta rengiant testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijus. Kompetentingos institucijos neturėtų derinti antros pakopos gairių su sisteminės rizikos rezervais (G-SII/O-SII rezervais ir sisteminės rizikos rezervu), kadangi šie yra skirti rizikos veiksniams, kuriuos įstaiga kelia finansų sistemai.

Informavimas apie antros pakopos gaires ir antros pakopos gairių sudėtis

397. Apibrėžus ar atnaujinus antros pakopos gaires, kompetentingos institucijos įstaigai turėtų pranešti apie antros pakopos gairių lygį ir atitinkamus jų įgyvendinimo terminus pagal 401 punktą. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų paaiškinti galimas pasekmes priežiūrai tais atvejais, kai nesilaikoma antros pakopos gairių.
398. Kompetentingos institucijos turėtų pranešti įstaigoms, kad antros pakopos gairės turėtų būti papildytos CET1 atitinkančiomis nuosavomis lėšomis ir įtrauktos į įstaigų kapitalo planavimo ir rizikos valdymo sistemas, įskaitant norimos prisiimti rizikos valdymo sistemą ir gaivinimo planavimą.
399. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų pranešti įstaigoms, kad antros pakopos gairių reikmėms laikomos nuosavos lėšos negali būti naudojamos kitiems teisės aktų reikalavimams vykdyti (pirmos pakopos, antros pakopos reikalavimams arba bendriems rezervų reikalavimams), todėl jos negali būti naudojamos du kartus. Tai reiškia, kad nuosavos lėšos, reikalingos tam, kad būtų išpildyti pirmos pakopos (8 % minimalių nuosavų lėšų ir tinkamų įsipareigojimų reikalavimų), antros pakopos arba bendri rezervų reikalavimai, negali būti naudojamos antros pakopos gairių reikmėms vykdyti.
400. Kompetentingos institucijos turėtų papildomai pranešti įstaigoms ir, atitinkamai atvejais, kitoms kompetentingoms institucijoms apie visus taikytinus nuosavų lėšų koeficientus, kuriems turėjo įtakos antros pakopos gairės (CET1, T1 ir bendros nuosavos lėšos).
401. Apibrėždamos antros pakopos gairių įgyvendinimo laikotarpius ir pranešdamos įstaigoms apie juos, kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti bent šiuos dalykus:
 - a. tai, ar įstaiga yra restruktūrizuojama ar pertvarkoma; ir
 - b. galimą poveikį, kurį CET1 išreikštos antros pakopos gairės gali turėti kitoms kapitalo reikalavimų dalims ir įstaigų pajėgumui parengti papildomas 1 lygio (AT1) arba 2 lygio (T2) priemones.

7.7.2 Kapitalo planavimas ir kitos priešišios priemonės, skirtos užtikrinti kapitalo pakankumą nepalankiausiomis sąlygomis

Kapitalo planavimas

402. Kai 7.7.1 skirsnyje nurodytų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis kiekybiniai rezultatai rodo, kad pagal taikytus testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijus įstaiga negalės atitikti taikomų kapitalo reikalavimų, kompetentingos institucijos turėtų reikalauti, kad įstaiga pateiktų patikimą kapitalo planą, kuriame būtų atsižvelgta į taikomų kapitalo reikalavimų neįvykdymo riziką.
403. Siekdama nustatyti, ar kapitalo planas yra patikimas, kompetentinga institucija turėtų atitinkamai apsvarstyti:
- a. ar kapitalo planas numatytas visam testavimo nepalankiausiomis sąlygomis laikotarpiui;
 - b. ar kapitalo plane numatyti patikimi rizikos mažinimo ir valdymo veiksmai, kuriais ribojamas dividendų mokėjimas ir t. t.;
 - c. ar įstaiga yra pasirengusi ir gali imtis tokių veiksmų siekdama pašalinti visai sistemai taikomų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis kapitalo reikalavimų pažeidimus;
 - d. ar minėtiems rizikos mažinimo ir valdymo veiksams taikomi kokie nors teisiniai ar su reputacija susiję apribojimai, pavyzdžiui, dėl prieštaringų ankstesnių viešų pranešimų (pvz., dėl dividendų politikos, verslo planų ir norimos prisiimti rizikos);
 - e. ar tikėtina, kad rizikos mažinimo ir valdymo veiksmai leistų įstaigai per tinkamą laikotarpį įvykdyti visus taikytinus kapitalo reikalavimus; ir
 - f. ar siūlomi veiksmai iš esmės atitinka makroekonominis analizės kriterijus ir žinomus būsimus reguliavimo pokyčius, kurie daro poveikį įstaigai pagal taikomų nepalankių scenarijų taikymo sritį ir terminus;
 - g. gaivinimo galimybių spektrą ir jų analizę, kaip nustatyta įstaigos gaivinimo plane.
404. Vertindama kapitalo planus, kompetentinga institucija, jei reikia pasitarusi su įstaiga, turėtų reikalauti, kad įstaiga pakeistų atitinkamus planus, įskaitant siūlomus valdymo veiksmus, arba reikalauti, kad įstaigos imtųsi papildomų riziką mažinančių veiksmų, kurie taptų svarbūs atsižvelgiant į scenarijus ir esamas makroekonominės sąlygas.
405. Kompetentingos institucijos turėtų tikėtis, kad įstaigos įgyvendins persvarstytą kapitalo planą, įskaitant tolesnius pakeitimus, padarytus remiantis įstaigos priešišios vertinimo rezultatais ir dialogu su įstaiga.

Papildomos priežiūros priemonės

406. Kompetentingos institucijos atitinkamais atvejais turėtų apvarstyti būtinybę taikyti papildomas 10 antraštinėje dalyje nurodytas priežiūros priemones, siekdamas užtikrinti, kad įstaiga turėtų pakankamą kapitalą nepalankiausiomis sąlygomis.
407. Visų pirma, jeigu iš testavimų nepalankiausiomis sąlygomis kiekybinių rezultatų matyti, kad įstaiga gali pažeisti pagal nepalankių scenarijų taikytinus kapitalo reikalavimus per ateinančius 12 mėnesių, kompetentingos institucijos atitinkamais atvejais tokią informaciją turėtų laikyti viena iš galimų aplinkybių, apibrėžtų Direktyvos 2013/36/ES 102 straipsnio 1 dalies b punkte. Tokiais atvejais kompetentingos institucijos turėtų taikyti atitinkamas priemones pagal Direktyvos 2013/36/ES 104 straipsnio 1 dalį, kuriomis siekiama užtikrinti pakankamą nuosavų lėšų lygį. Kai tokios priemonės yra susijusios su kapitalu, kompetentingos institucijos visų pirma turėtų apvarstyti būtinybę taikyti vieną arba abu toliau nurodytus reikalavimus, kaip apibrėžta 104 straipsnio 1 dalies a ir f punktuose:
- reikalauti, kad įstaigos turėtų pakankamai papildomų nuosavų lėšų nominalia suma, atsižvelgiant į SREP vertinimo rezultatą;
 - reikalauti sumažinti įstaigos veiklai, produktams ir sistemoms būdingą riziką.

(37). 369 punkte tarp žodžių „pažymimas balas“ įterpiamas žodis „gyvybingumo“.

(38). 8 lentelė pakeičiama taip:

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
1	Turimų nuosavų lėšų kiekis ir sudėtis kelia nedidelę riziką įstaigos gyvybingumui.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaiga lengvai atitinka jai taikomas antros pakopos gaires. Įstaigos turimos nuosavos lėšos pakankamai viršija bendrąjį kapitalo reikalavimą ir tikimasi, kad taip bus ir ateityje. Atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis nenustatyta jokios pastebimos didelio, bet tikėtino ekonominio nuosmukio poveikio nuosavoms lėšoms rizikos. Laisvam kapitalo judėjimui tarp grupės subjektų (jei tai svarbu) kliūčių nėra arba visi subjektai yra kapitalizuoti

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
		<p>pakankamai gerai ir viršija priežiūros reikalavimus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Įstaiga turi realistišką ir patikimą kapitalo planą ir tikėtina, kad prireikus jis būtų veiksmingas. • Įstaigos finansinio sverto koeficientas pakankamai viršija reguliuojamą minimalų jo dydį ir nėra reikšmingos pernelyg didelio finansinio sverto rizikos arba ši rizika yra labai maža.
2	Turimų nuosavų lėšų kiekis ir sudėtis kelia vidutinę-mažą riziką įstaigos gyvybingumui.	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaiga turi sunkumų laikydamasi jai taikomų antros pakopos gairių. Tam spręsti numatyti rizikos mažinimo veiksmai yra patikimi. • Įstaiga artėja prie kai kurių savo kapitalo rezervų pažeidimo ribos, bet vis dar aiškiai viršija bendrą SREP kapitalo reikalavimą. • Atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis nustatyta didelio, bet tikėtino ekonominio nuosmukio poveikio nuosavoms lėšoms rizika yra maža, o valdymo veiksmai šiam klausimui spręsti atrodo patikimi. • Laisvam kapitalo judėjimui tarp grupės subjektų (jei tai svarbu) kyla arba gali kilti nedidelės kliūtys. • Įstaiga turi realistišką ir patikimą kapitalo planą ir tikėtina, kad prireikus jis būtų veiksmingas, nors šiekios tokios rizikos esama. • Įstaigos finansinio sverto koeficientas viršija visus reguliuojamus minimalius dydžius. Pernelyg didelio finansinio sverto rizika maža.

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
3	Turimų nuosavų lėšų kiekis ir sudėtis kelia vidutinę-didelę riziką įstaigos gyvybingumui.	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaiga neatitinka jai taikomų antros pakopos gairių. Susirūpinimą kelia šiam klausimui spręsti numatytų rizikos mažinimo veiksmų patikimumas. • Įstaiga naudoja kai kuriuos iš savo kapitalo rezervų. Jeigu padėtis pablogės, įstaiga gali pažeisti savo bendrą SREP kapitalo reikalavimą. • Atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis nustatyta vidutinė didelio, bet tikėtino ekonominio nuosmukio poveikio nuosavoms lėšoms rizikos rizika. Valdymo veiksmais ši rizika gali nebūti patikimai pašalinta. • Laisvam kapitalo judėjimui tarp grupės subjektų (jei tai svarbu) yra kliūčių. • Įstaiga turi kapitalo planą, bet vargu ar jis būtų veiksmingas. • Įstaigos finansinio sverto koeficientas viršija visus reguliuojamus minimalius dydžius, bet atlikus testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, iškilo rūpestį keliančių klausimų dėl didelio, bet tikėtino ekonominio nuosmukio poveikio šiam koeficientui. Pernelyg didelio finansinio sverto rizika yra vidutinė.
4	Turimų nuosavų lėšų kiekis ir sudėtis kelia vidutinę riziką įstaigos gyvybingumui.	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaiga neatitinka jai taikomų antros pakopos gairių (arba sąmoningai jų neparengė) ir artimiausiu metu negalės jų atitikti. Tam spręsti numatyti rizikos mažinimo veiksmai nėra patikimi. • Įstaiga priartėjo prie bendro SREP kapitalo reikalavimo pažeidimo ribos. • Atlikus testavimą nepalankiausiomis sąlygomis paaiškėjo, kad bendras SREP kapitalo reikalavimas būtų pažeistas vos prasidėjus dideliu, bet tikėtinam

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
		<p>ekonominiam nuosmukiui. Valdymo veiksmams ši rizika nebus patikimai pašalinta.</p> <ul style="list-style-type: none"> Laisvam kapitalo judėjimui tarp grupės subjektų (jei tai svarbu) yra kliūčių. Įstaiga neturi kapitalo plano arba turi akivaizdžiai netinkamą kapitalo planą. Įstaigos finansinio svėro koeficientas priartėjo prie reguliuojamo minimalaus dydžio pažeidimo ribos. Pernelyg didelio finansinio svėro rizika yra didelė.

(39). Po 7.8 skirsnio pridedamas šis skirsnis:

7.9 Pranešimas apie prudencinius reikalavimus

Pranešimo apie prudencinius reikalavimus pavyzdys (taip pat žr. 6 pav.):

Nuo tam tikros DATOS ir kol bus nurodyta kitaip, tikimasi, kad ĮSTAIGA užtikrins, kad jos kapitalas bet kuriuo metu atitiks bendrą SREP kapitalo reikalavimą (angl. TSCR), kuris yra [11 %] bendros rizikos pozicijos sumos (angl. TREA).

Iš šių [11 %]:

– 8 % (bent 56 % CET1 ir 75 % T1) sudarytų nuosavų lėšų reikalavimai, nurodyti Reglamento (ES) Nr. 575/2013 92 straipsnyje;

– papildomos nuosavos lėšos 3 % viršytų Reglamento (ES) Nr. 575/2013 92 straipsnyje nurodytus reikalavimus, iš jų [2 %] (bent XX % CET1 ir YY % T1) būtų skirti nenumatytiems per SREP įvardytiems nuostoliams padengti ir [1 %] (bent XX % CET1 ir YY % T1) būtų skirti KITAI per SREP įvardytai rizikai padengti [pvz., kilus abejonėms dėl valdymo].

ĮSTAIGAI primenama, kad jai, tiek, kiek teisiškai numatyta, taip pat taikomas bendras kapitalo reikalavimas (angl. OCR), apibrėžtas Gairių EBA/GL/2014/13 1.2 skirsnyje ir apimantis ne tik bendrą SREP kapitalo reikalavimą, bet ir bendrą rezervų reikalavimą, apibrėžtą Direktyvos 2013/36/ES 128 straipsnio 6 punkte.

Nuo bendro sprendimo priėmimo dienos ĮSTAIGAI taikomi toliau nurodyti bendri rezervų reikalavimai, kurie turi būti visiškai įvykdyti CET1:

– [2,5 %] kapitalo apsaugos rezervo reikalavimas;

– [1 %] anticiklinio kapitalo rezervo (angl. CCyB)* reikalavimas.

(Rengiant pirmiau nurodytą pranešimą, reikėtų atsižvelgti į tai, kad iki kito SREP sprendimo rezervo normos gali pasikeisti (dėl to per tą laiką gali būti taikomas kitas bendrasis kapitalo reikalavimas).

Be to, ĮSTAIGAI taikomos [2 %] antros pakopos gairės (P2G), kuri yra teisiškai neįpareigojantis lūkestis, papildantis ypatingu ir rizikai jautriu būdu nustatytą bendrąjį kapitalo reikalavimą ir skirtas užtikrinti ĮSTAIGOS gebėjimą išpildyti taikomus nuosavų lėšų reikalavimus (ir iš esmės sisteminės rizikos rezervus) nepalankiausiomis sąlygomis, nustatytomis pagal priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis, atliktų pagal Direktyvos 2013/36/ES 100 straipsnį, kiekybinius rezultatus.

Pirmiau minėto pavyzdžio kapitalo reikalavimus galima apibendrinti taip:

Bendras SREP kapitalo reikalavimas (angl. TSCR), bendrasis kapitalo reikalavimas (angl. OCR) ir antros pakopos gairės (angl. P2G)		
Prudenciniai reikalavimai	Suma	Bendrieji skaičiavimai
TSCR koeficientas	11,0 %	
iš jų: CET1 kapitalo koeficientas	6,2%	Pirmos pakopos CET1 koeficientas (4,5 %) ir antros pakopos reikalavimų CET1 koeficientas (56 % iš 3 %)
iš jų: T1 koeficientas	8,3%	Pirmos pakopos T1 koeficientas (6%) ir antros pakopos reikalavimų T1 koeficientas (75 % iš 3 %)
OCR koeficientas	14,5%	
iš jų: CET1 kapitalo koeficientas	9,7%	TSCR CET1 koeficientas (6,2 %) ir bendrasis rezervas (3,5 %)
iš jų: T1 koeficientas	11,8%	TSCR T1 koeficientas (8,3 %) ir bendrasis rezervas (3,5 %)
OCR ir P2G	16,5%	
iš jų: CET1 kapitalo koeficientas	11,7%	OCR CET1 koeficientas (9,7 %) ir P2G (2 %)
iš jų: T1 koeficientas	13,8%	OCR T1 koeficientas (11,8 %) ir P2G (2 %)

* Anticiklinis kapitalo rezervas (angl. CCyB), kurį įstaiga apskaičiuoja ir taiko nuo bendro sprendimo priėmimo datos, naudodama žinomas anticiklinio kapitalo rezervo normas ir įstaigos pozicijas pagal Direktyvos 2013/36/ES 140 straipsnį.

(40). Gairių 378 punkto pabaigoje, po žodžio „balas“ pridedama ši frazė: „kaip paaiškinta tolesniuose skirsniuose“.

(41). Gairių 379 ir 380 punktai išbraukiami.

(42). Gairių 408 punkte frazė „EBPIK testavimo nepalankiausiomis sąlygomis gairių“ pakeičiama fraze „EBI gairių dėl įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis“.

(43). Gairių 425 punkte prieš žodį „balas“ pridedamas žodis „rizikos“.

(44). Gairių 9 lentelė pakeičiama taip:

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamų valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
1	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla maža reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> Dėl nesutapimų (pvz., terminų, valiutos ir t. t.) kyla neesminė arba labai maža rizika. Likvidumo atsargų kiekis ir sudėtis yra pakankama ir tinkama. Kiti likvidumo rizikos priežastiniai veiksniai (pvz., reputacijos rizika, negalėjimas likvidumo išteklių perduoti grupės viduje ir t. t.) nėra reikšmingi arba yra maži. 	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos likvidumo rizikos politika ir strategija dera su bendrąja strategija ir norima prisiimti rizika.
2	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla vidutinė-maža reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> Rizika dėl nesutapimų (pvz., tarp terminų, valiutos ir t. t.) yra maža arba vidutinė. Rizika dėl likvidumo atsargų kiekio ir sudėties yra maža arba vidutinė. Kiti likvidumo rizikos priežastiniai veiksniai (pvz., reputacijos rizika, negalėjimas likvidumo išteklių perduoti grupės viduje ir t. t.) yra maži arba vidutiniai. 	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos likvidumo rizikos valdymo organizacinė sistema yra tvirta, atsakomybės sritys aiškiai paskirstytos, riziką prisiimančių darbuotojų pareigos aiškiai atskirtos nuo rizikos valdymo ir kontrolės funkcijų. Likvidumo rizikos vertinimo, stebėsenos ir pranešimo apie riziką sistemos yra tinkamos.
3	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla vidutinė-didelė reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> Rizika dėl nesutapimų (pvz., tarp terminų, valiutos ir t. t.) yra vidutinė arba didelė. Rizika dėl likvidumo atsargų kiekio ir sudėties yra vidutinė arba didelė. Kiti likvidumo rizikos priežastiniai veiksniai (pvz., reputacijos rizika, negalėjimas likvidumo išteklių perduoti grupės viduje ir t. t.) yra vidutiniai arba dideli. 	<ul style="list-style-type: none"> Likvidumo rizikos vidaus ribų ir kontrolės sistema yra patikima ir atitinka įstaigos rizikos valdymo strategiją bei norimą prisiimti riziką arba priimtinas rizikos ribas.
4	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla didelė reikšmingo	<ul style="list-style-type: none"> Rizika dėl nesutapimų (pvz., tarp terminų, valiutos ir t. t.) yra didelė. Rizika dėl likvidumo atsargų kiekio ir sudėties yra didelė. 	

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamų valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
	prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Kiti likvidumo rizikos priežastiniai veiksniai (pvz., reputacijos rizika, negalėjimas likvidumo išteklių perduoti grupės viduje ir t. t.) yra dideli. 	

(45). Gairių 10 lentelė pakeičiama taip:

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamų valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
1	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla maža reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Rizika dėl įstaigos finansavimo profilio arba jo tvarumo yra nereikšminga arba labai maža. • Rizika dėl finansavimo stabilumo nėra reikšminga. • Kiti finansavimo rizikos priežastiniai veiksniai (pvz., reputacijos rizika, prieiga prie finansavimo rinkų ir t. t.) nėra reikšmingi arba yra labai maži. 	<ul style="list-style-type: none"> • Įstaigos finansavimo rizikos politika ir strategija dera su bendrąja strategija ir norima prisiimti rizika. • Įstaigos finansavimo rizikos valdymo organizacinė sistema yra tvirta, atsakomybės sritys aiškiai paskirstytos ir riziką prisiimančių darbuotojų pareigos aiškiai atskirtos nuo rizikos valdymo ir kontrolės funkcijų.
2	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla vidutinė-maža reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Rizika dėl įstaigos finansavimo profilio ir jo tvarumo yra maža arba vidutinė. • Rizika dėl finansavimo stabilumo yra maža arba vidutinė. • Kiti finansavimo rizikos priežastiniai veiksniai (pvz., reputacijos rizika, prieiga prie finansavimo rinkų ir t. t.) yra maži arba vidutiniai. 	<ul style="list-style-type: none"> • Finansavimo rizikos vertinimo, stebėsenos ir pranešimo apie riziką sistemos yra tinkamos.
3	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla vidutinė-didelė reikšmingo prudencinio poveikio įstaigai rizika.	<ul style="list-style-type: none"> • Rizika dėl įstaigos finansavimo profilio ir jo tvarumo yra vidutinė arba didelė. • Rizika dėl finansavimo stabilumo yra vidutinė arba didelė. • Kiti finansavimo rizikos priežastiniai veiksniai (pvz., reputacijos rizika, prieiga prie finansavimo rinkų ir t. t.) yra vidutiniai arba dideli. 	<ul style="list-style-type: none"> • Finansavimo rizikos vidaus ribų ir kontrolės sistema yra patikima ir atitinka įstaigos rizikos valdymo strategiją bei norimą prisiimti riziką arba priimtinas rizikos ribas.
4	Atsižvelgiant į būdingos rizikos lygį, valdymą ir kontrolės priemones, kyla didelė reikšmingo	<ul style="list-style-type: none"> • Rizika dėl įstaigos finansavimo profilio ir jo tvarumo yra didelė. • Rizika dėl finansavimo stabilumo yra didelė. • Kiti finansavimo rizikos priežastiniai veiksniai (pvz., 	

Rizikos balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Būdingosios rizikos analizės kriterijai	Tinkamų valdymo ir kontrolės priemonių analizės kriterijai
	prudencinio poveikio įstaigai rizika.	reputacijos rizika, prieiga prie finansavimo rinkų ir t. t.) yra dideli.	

(46). Gairių 454 punkte prieš žodį „balas“ pridedamas žodis „gyvybingumo“.

(47). Gairių 12 lentelė pakeičiama taip:

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
1	Įstaigos likvidumo pozicija ir finansavimo profilis kelia nedidelę riziką įstaigos gyvybingumui.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos likvidumo atsvaros pajėgumas ir likvidumo atsargos pakankamai viršija specialius kiekybinius priežiūros reikalavimus ir tikimasi, kad tokios išliks ateityje. Dėl ilgesnio laikotarpio (> 1 metai) finansavimo struktūros ir pastovumo įstaigos veiklai ir verslo modeliui nekyla jokios pastebimos rizikos arba kylanti rizika yra labai maža. Laisvam likvidumo judėjimui tarp grupės subjektų (jei tai svarbu) kliūčių nėra, arba visų subjektų likvidumo atsvaros pajėgumas ir likvidumo atsargos viršija priežiūros reikalavimus. Įstaiga turi realistišką ir patikimą nenumatytų atvejų likvidumo planą ir tikėtina, kad prireikus jis būtų veiksmingas.
2	Įstaigos likvidumo pozicija ir finansavimo profilis kelia vidutinę-nedidelę riziką įstaigos gyvybingumui.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos likvidumo atsvaros pajėgumas ir likvidumo atsargos viršija specialius kiekybinius priežiūros reikalavimus, bet yra rizika, kad taip bus neilgai. Dėl ilgesnio laikotarpio (> 1 metai) finansavimo struktūros ir pastovumo kylanti rizika įstaigos veiklai ir verslo modeliui yra maža.

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
		<ul style="list-style-type: none"> Laisvam likvidumo judėjimui tarp grupės subjektų (jei tai svarbu) kyla arba gali kilti nedidelės kliūtys. Įstaiga turi realistišką ir patikimą nenumatytų atvejų likvidumo planą ir tikėtina, kad prireikus jis būtų veiksmingas, nors šio tokios rizikos esama.
3	Įstaigos likvidumo pozicija ir finansavimo profilis kelia vidutinę-didelę riziką įstaigos gyvybingumui.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos likvidumo atsvaros pajėgumas ir likvidumo atsargos mažėja ir (arba) yra mažesnės už specialius kiekybinius priežiūros reikalavimus ir yra abejonių, ar įstaiga laiku pajėgs laiku atkurti atitiktį šiems reikalavimams. Dėl ilgesnio laikotarpio (> 1 metai) finansavimo struktūros ir pastovumo kylanti rizika įstaigos veiklai ir verslo modeliui yra vidutinė. Laisvam likvidumo judėjimui tarp grupės subjektų (jei tai svarbu) kyla kliūtys. Įstaiga turi nenumatytų atvejų likvidumo planą, kuris vargu ar bus veiksmingas.
4	Įstaigos likvidumo pozicijos ir (arba) finansavimo profilio įstaigos gyvybingumui keliami rizika yra didelė.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos likvidumo atsvaros pajėgumas ir likvidumo atsargos sparčiai mažėja ir (arba) yra mažesnės už specialius kiekybinius priežiūros reikalavimus, ir yra didelių abejonių, ar įstaiga pajėgs laiku atkurti atitiktį šiems reikalavimams. Dėl ilgesnio laikotarpio (> 1 metai) finansavimo struktūros ir pastovumo kylanti rizika įstaigos veiklai ir verslo modeliui yra didelė. Laisvam likvidumo judėjimui tarp grupės subjektų (jei tai svarbu) kyla rimtos kliūtys.

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
		<ul style="list-style-type: none"> Įstaiga neturi nenumatytų atvejų likvidumo plano arba turi akivaizdžiai netinkamą planą.

(48). Gairių 463 punkte prieš žodžius „balu, kuris skiriamas“ pridedamas žodis „gyvybingumo“.

(49). Gairių 13 lentelė pakeičiama taip:

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
1	Nustatytos rizikos įstaigos gyvybingumui keliamas pavojus yra mažas.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos verslo modelis ir strategija nekelia susirūpinimo. Įstaigos vidaus valdymas ir visos įstaigos kontrolės tvarka nekelia susirūpinimo. Dėl rizikų kapitalui ir likvidumui kyla nereikšmingo arba labai mažo prudencinio poveikio rizika. Nuosavų lėšų sudėtis ir kiekis nekelia susirūpinimo. Įstaigos likvidumo pozicija ir finansavimo profilis nekelia susirūpinimo. Įstaigos bendras gaivinimo pajėgumas nekelia susirūpinimo.
2	Nustatytos rizikos įstaigos gyvybingumui keliamas pavojus yra vidutinis-mažas.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos verslo modelis ir strategija kelia mažą arba vidutinį susirūpinimą. Įstaigos valdymas arba visos įstaigos kontrolės priemonės kelia mažą arba vidutinį susirūpinimą. Dėl rizikų kapitalui ir likvidumui kyla maža arba vidutinė reikšmingo prudencinio poveikio rizika. Turimų nuosavų lėšų sudėtis ir kiekis kelia mažą arba vidutinį susirūpinimą. Įstaigos likvidumo pozicija ir (arba) finansavimo profilis kelia mažą arba vidutinį susirūpinimą. Įstaigos bendras gaivinimo pajėgumas kelia mažą arba vidutinį susirūpinimą.
3	Nustatytos rizikos įstaigos gyvybingumui keliamas pavojus yra vidutinis-didelis.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos verslo modelis ir strategija kelia vidutinį arba didelį susirūpinimą. Įstaigos valdymas arba visos įstaigos kontrolės priemonės kelia vidutinį arba didelį susirūpinimą.

Balas	Priežiūros institucijos nuomonė	Analizės kriterijai
		<ul style="list-style-type: none"> Dėl rizikų kapitalui ir likvidumui kyla vidutinė arba didelė reikšmingo prudencinio poveikio rizika. Įstaigos turimų nuosavų lėšų sudėtis ir kiekis kelia vidutinį arba didelį susirūpinimą. Įstaigos likvidumo pozicija ir (arba) finansavimo profilis kelia vidutinį arba didelį susirūpinimą. Įstaigos bendras gaivinimo pajėgumas kelia vidutinį arba didelį susirūpinimą.
4	Nustatytos rizikos įstaigos gyvybingumui keliamas pavojus yra didelis.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos verslo modelis ir strategija kelia didelį susirūpinimą. Įstaigos valdymas arba visos įstaigos kontrolės tvarka kelia didelį susirūpinimą. Dėl rizikų kapitalui ir likvidumui kyla didelė reikšmingo prudencinio poveikio rizika. Įstaigos turimų nuosavų lėšų sudėtis ir kiekis kelia didelį susirūpinimą. Įstaigos likvidumo pozicija ir (arba) finansavimo profilis kelia didelį susirūpinimą. Įstaigos bendras gaivinimo pajėgumas kelia didelį susirūpinimą.
F	Manoma, kad įstaiga žlunga arba galėtų žlugti.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos gyvybingumui iškilęs tiesioginis pavojus. Įstaiga atitinka Direktyvos 2014/59/ES 32 straipsnio 4 dalyje nurodytas sąlygas, iš kurių matyti, kad įstaiga žlunga arba galėtų žlugti¹³.

(50). Gairių 465 punktą pakeičiamas taip:

„Kompetentingos institucijos turėtų pagal 7 antraštinėje dalyje aprašytą tvarką ir kriterijus įvertinti bendrą SREP kapitalo reikalavimą ir atitinkamais atvejais nustatyti antros pakopos gaires bei nustatyti papildomus nuosavų lėšų reikalavimus.“

(51). Po Gairių 476 punkto pridodamas šis poskirsnis:

¹³ Pirmiausia, kompetentinga institucija mano, kad: 1) įstaiga pažeidžia arba, remiantis objektyviais tokį vertinimą pagrindžiančiais veiksniais, artimiausiu metu pažeis veiklos leidimui išlaikyti taikomus reikalavimus taip, kad kompetentinga institucija turėtų pagrindo panaikinti veiklos leidimą, įskaitant dėl to (tačiau tuo neapsiribojant), kad įstaiga patyrė arba tikėtina, kad patirs nuostolių, kuriems padengti reikės visų jos nuosavų lėšų arba didelės jų dalies; 2) įstaigos turtas yra arba, remiantis objektyviais veiksniais nustatoma, artimoje ateityje bus mažesnis už jos įsipareigojimus; 3) įstaiga negali arba, remiantis objektyviais tokį vertinimą pagrindžiančiais veiksniais, artimoje ateityje negalės suėjęs terminui apmokėti savo skolų arba kitų įsipareigojimų.

Priežiūros priemonės, grindžiamos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis kokybinės peržiūros rezultatu

514. Remdamosi testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programų kokybinio vertinimo rezultatais ir nustačiusios trūkumus, kompetentingos institucijos turėtų reikalauti, kad įstaiga:
- parengtų taisomųjų veiksmų planą, kuriuo siektų pagerinti testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programas ir praktiką. Nustačiusios, kad testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatus įstaiga taiko tokiu būdu, kuris turi didelių trūkumų, arba įvertinusios, kad valdymo veiksmai nėra patikimi, kompetentingos institucijos turėtų reikalauti, kad įstaiga imtųsi tolesnių taisomųjų veiksmų, įskaitant ir reikalavimus keisti įstaigos kapitalo planą;
 - tam tikrais atvejais taikytų konkrečius nustatytus scenarijus (ar jų elementus) arba taikyti specialias prielaidas.
515. Be to, kompetentingos institucijos gali taikyti kitas, Direktyvos 2013/36/ES 104 ir 105 straipsniuose numatytas priežiūros priemones, jeigu jos yra tinkamesnės siekiant pašalinti nustatytus trūkumus taip, kaip aprašyta šiame skirsnyje.
516. Pažymima, kad atliekant atvirkštinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, gautų rezultatų priežiūrinis vertinimas turėtų padėti įvertinti verslo modelio gyvybingumą ir tvarumą ICAAP ir IAAP tikslais, o taip pat ir gavinimo planavime taikomus scenarijus.
517. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų pasinaudoti įstaigų atliekamų atvirkštinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatais ir atsižvelgti į galimą sisteminių poveikį. Kai kelios įstaigos nustato panašius atvirkštinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijus, dėl kurių šioms institucijoms atsirastų rimtų pažeidžiamų vietų, tokie scenarijai turėtų būti analizuojami kaip perspėjimas apie galimą sisteminių poveikį. Tokiais atvejais kompetentingos institucijos turėtų informuoti atitinkamas paskirtas institucijas apie nustatytą testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijų pobūdį.“

(52). Po Gairių 499 punkto įterpiami šie skirsniai:

10.6 Situacijos, kai neatitinkami bendri SREP kapitalo reikalavimai, priežiūros pasekmės

541. Bendras SREP kapitalo reikalavimas – teisiškai privalomas reikalavimas, kurį įstaigos turi vykdyti visada, net ir nepalankiausiomis sąlygomis. Jeigu pagal šias gaires nustatytas bendras SREP kapitalo reikalavimas nebeatitinkamas, kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti galimybę taikyti papildomas intervencijos priemones pagal Direktyvą 2013/36/ES ir Direktyvą 2014/59/ES, įskaitant veiklos leidimo panaikinimą pagal Direktyvos 2013/36/ES 18 straipsnio d punktą, ankstyvosios intervencijos priemonių taikymą pagal Direktyvos 2014/59/ES 27 straipsnį ir pertvarkymo veiksmų ėmimąsi pagal tą pačią Direktyvą. Naudodamasi šiais įgaliojimais, kompetentingos institucijos

turėtų išanalizuoti, ar priemonės yra proporcingos aplinkybėms ir jų sprendimui dėl to, kokia yra labiausiai tikėtina situacijos vystymosi kryptis.

542. Į bendro SREP kapitalo reikalavimo pažeidimą taip pat reikėtų atsižvelgti sprendžiant, ar įstaiga žlunga ar galėtų žlugti pagal Direktyvos 2014/59/ES 32 straipsnio 4 dalies a punktą ir EBI gaires dėl įvairių aplinkybių aiškinimo, kai laikoma, kad įstaiga žlunga arba galėtų žlugti, nes tai yra viena iš sąlygų, kuriomis kompetentingos institucijos gali panaikinti veiklos leidimą pagal Direktyvos 2013/36/ES 18 straipsnio d punktą ir Direktyvą 2013/36/ES.

10.7 Situacijos, kai neatitinkamos antros pakopos gairės, priežiūros pasekmės

543. Kompetentingos institucijos turėtų stebėti, ar įstaiga ilgainiui nustato ir palaiko nuosavų lėšų sumą, kurios tikimasi pagal antros pakopos gaires.
544. Kai įstaigos nuosavos lėšos sumažėja arba tikėtina, kad jos nukris žemiau antros pakopos gairėse nustatyto lygio, kompetentinga institucija turėtų tikėtis, kad įstaiga jai apie tai praneš ir parengs peržiūrėtą kapitalo planą. Savo pranešime įstaiga turėtų paaiškinti labiausiai tikėtinas nepalankias pasekmes, dėl kurių jai teks peržiūrėti kapitalo planą, bei nurodyti veiksmus, kurių ji ketina imtis, kad sustiprinto dialogo su priežiūros institucijomis metu būtų galima galiausiai atkurti atitiktą antros pakopos gairėms.
545. Paprastai yra trys situacijos, kuriose įstaiga gali neatitikti jai taikomų antros pakopos gairių ir kurias kompetentinga institucija turi išanalizuoti.
- Kai esant konkrečios įstaigos ar išorės aplinkybėms nuosavų lėšų lygis nukrenta žemiau antros pakopos gairėse numatyto lygio (bet viršija bendrąjį kapitalo reikalavimą) dėl to, kad pasiteisino antros pakopos gairėse numatyti rizikos veiksniai, įstaiga gali laikinai neatitikti antros pakopos gairėse numatyto lygio, bet kompetentinga institucija turi patvirtinti, kad įstaigos kapitalo planas yra patikimas pagal 7.7.3 skirsnyje nustatytus kriterijus. Prireikus, kompetentinga institucija taip pat gali apsvarstyti galimybę pakoreguoti antros pakopos gairėse numatytą lygį.
 - Kai esant konkrečios įstaigos ar išorės aplinkybėms nuosavų lėšų lygis nukrenta žemiau antros pakopos gairėse numatyto lygio (bet viršija bendrąjį kapitalo reikalavimą) dėl to, kad pasiteisino antros pakopos gairėse nenumatyti rizikos veiksniai, kompetentingos institucijos turėtų tikėtis, kad įstaiga per tinkamą laikotarpį padidins nuosavų lėšų lygį iki antros pakopos gairėse numatytojo.
 - Jei įstaiga neatsižvelgia į antros pakopos gaires, neįtraukia jų į rizikos valdymo sistemą arba neskiria nuosavų lėšų tam, kad per laikotarpius, apibrėžtus pagal 397 punktą, būtų atitiktos antros pakopos gairės, kompetentingos institucijos gali taikyti papildomas priežiūros priemones, numatytas 10.3 ir 10.5 skirsniuose.

Prireikus, kompetentinga institucija gali nuspręsti peržiūrėti papildomų nuosavų lėšų reikalavimų lygį pagal 7 antraštinę dalį.

546. Nepaisant konkrečių priežiūros institucijų veiksmų pagal ankstesnį punktą, kompetentingos institucijos taip pat gali apsvarstyti galimybę taikyti kapitalo ir papildomas priežiūros priemones, numatytas 10.3 ir 10.5 skirsniuose, jeigu manoma, kad šios priemonės geriau išspręstų problemas, dėl kurių nuosavos lėšos yra mažesnės už antros pakopos gairėse numatytąsias.

(53). Gairių 503 punktas keičiamas taip:

„Jeigu makroprudencinė priemonė dėl savo struktūrinių ypatumų tam tikros įstaigos neapima (kaip nurodyta pirmiau), kompetentingos institucijos, pasitarusios su atitinkama paskirta institucija, gali svarstyti galimybę priemonę išplėsti, kad ji būtų tiesiogiai taikoma ir tai įstaigai (pvz., tam tikroms pozicijų klasėms, kurioms skirta makroprudencinė priemonė, taikyti lygiareikšmius rizikos svorinius rodiklius).“

(54). Po Gairių 518 punkto įterpiami šie punktai:

„566. Visa svarbia informacija apie antros pakopos gairių (įskaitant jų dydžio, joms padengti skirtų nuosavų lėšų sudėties ir priežiūros veiksmų) tarpvalstybinės grupės patronuojamosioms įmonėms nustatymą kompetentingos institucijos turėtų dalintis priimdamos bendrus sprendimus pagal Direktyvos 2013/36/ES 113 straipsnį. Visų pirma kompetentingos institucijos turėtų aptarti metodą, pagal kurį antros pakopos gairės nustatomos individualiu lygmeniu be testavimų nepalankiausiomis sąlygomis individualiu lygmeniu duomenų, arba (jei būtina) susitarti dėl antros pakopos gairių taikymo tik konsoliduotu lygmeniu.

567. Taikant antros pakopos gaires, atitinkama informacija turėtų būti tinkamai atspindėta bendrame sprendimo dokumente, parengtame pagal Direktyvos 2013/36/ES 113 straipsnį ir Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 710/2014, ir įtraukta kaip „informacinis punktas“, taikant kitas priežiūros priemones, kurios oficialiai nepatenka į bendro sprendimo taikymo sritį.“

(55). Po Gairių 520 punkto įterpiama nauja 12 antraštinė dalis:

12 antraštinė dalis. Priežiūrinis testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

12.1 Kompetentingų institucijų atliekamas priežiūrinis testavimas nepalankiausiomis sąlygomis

570. Kompetentingos institucijos, remdamosi Direktyvos 2013/36/ES 100 straipsniu, taip pat turėtų atlikti testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kad būtų lengviau vykdyti SREP, visų

pirma jos pagrindinių elementų priežiūrinį vertinimą, kaip aprašyta 4–9 antraštinėse dalyse. Visų pirma priežiūrinis testavimas nepalankiausiomis sąlygomis turėtų padėti kompetentingoms institucijoms:

- a. vertinti įstaigų atskiras rizikas kapitalui, kaip nurodyta 6 antraštinėje dalyje, ir likvidumui bei finansavimui, kaip nurodyta 8 antraštinėje dalyje;
- b. vertinti įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programų patikimumą bei pačių įstaigų ICAAP ir ILAAP tikslais atliekamų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis scenarijų aktualumą, rimtumą ir pagrįstumą. Vertinimų metu gali būti tikrinamos pagrindinės įstaigų prielaidos ir rizikos veiksniai;
- c. vertinti įstaigų gebėjimą laikytis bendrų SREP kapitalo reikalavimų ir bendrųjų kapitalo reikalavimų atliekant kapitalo pakankamumo vertinimą, kaip nurodyta 7.7 skirsnyje. Priklausomai nuo priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis taikymo srities ir rūšies, atliekant šį vertinimą gali būti nagrinėjami tik kai kurie bendrų SREP kapitalo reikalavimų elementai, kurie dėl struktūrinių ypatumų patenka į priežiūrinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis (pvz., atskirų rizikos kategorijų papildomų nuosavų lėšų reikalavimai, jei testavimas nepalankiausiomis sąlygomis apima tik tokias rizikos kategorijas);
- d. nustatyti įstaigų antros pakopos gaires;
- e. nustatyti galimas įstaigos atskirų rizikos sričių valdymo ir kontrolės priemonių silpnąsias vietas arba trūkumus;
- f. nustatyti galimus bendros valdymo tvarkos arba visos įstaigos kontrolės priemonių trūkumus: priežiūrinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis kompetentingos institucijos turėtų laikyti papildomu informacijos šaltiniu atliekant 5 antraštinėje dalyje nurodytą vidaus valdymo ir visos įstaigos kontrolės priemonių SREP vertinimą. Visų pirma, jei kompetentinga institucija priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis būdu nustato pačios įstaigos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programų arba pagalbinės rizikos duomenų infrastruktūros trūkumus, ji juos turėtų būti atsižvelgiama vertinant tos įstaigos bendrą valdymo ir rizikos valdymo sistemą;
- g. nustatyti specialius likvidumo reikalavimus likvidumo pakankamumo vertinime, ypač jei kompetentinga institucija nėra parengusi konkrečių likvidumo reikalavimų priežiūros lyginamųjų rodiklių. Tam tikri likvidumo priežiūros metu atliekamo testavimo nepalankiausiomis sąlygomis elementai turėtų (jei reikia) būti naudojami apibrėžiant specialius įstaigų likvidumo reikalavimus (pvz., pagal nepalankius scenarijus atliekama nustatytų laikotarpių grynųjų pinigų išmokų ir tinkamo likvidžiojo turto lyginamoji analizė, nepalankiausių sąlygų terminų atitikimo sistemos vertinimas), kaip nurodyta 9.4 skirsnyje.

571. Be to, priežiūrinis testavimas nepalankiausiomis sąlygomis turėtų padėti kompetentingoms institucijoms įvertinti priežiūros organizavimo tvarką ir planuoti priežiūros išteklius, taip pat atsižvelgiant į kitą aktualią informaciją, visų pirma susijusią su dažnesniu ir kruopščiu tam tikrų prie 1 kategorijos nepriskirtų įstaigų SREP elementų vertinimu, o taip pat skirtą nustatyti priežiūros analizės programos, kuri yra privaloma pagal Direktyvos 2013/36/ES 99 straipsnį, taikymo sritį.

572. Kompetentingos institucijos, vertindamos įstaigų gaivinimo planus, atitinkamais atvejais taip pat turėtų naudoti priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis scenarijus ir rezultatus kaip papildomus informacijos šaltinius, visų pirma tam, kad įvertintų įstaigos taikomų scenarijų ir prielaidų pasirinkimą ir rimtumą. Atliekant šį vertinimą, priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis scenarijai turėtų atitinkamais atvejais, ypač jei jie atitinka EBI gairėse dėl gaivinimo planuose taikytinų scenarijų spektro numatytas sąlygas, būti naudojami kaip atskaitos taškas vertinant pačios įstaigos scenarijus ir prielaidas.
573. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų atitinkamais atvejais remtis priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatais analizėje, kurios reikia norint suteikti įvairius Reglamentu (ES) Nr. 575/2013 arba Direktyva 2013/36/ES reikalaujamus leidimus ir įgaliojimus, kaip antai susijusius su kvalifikuotais akcijų paketais, susijungimais ir įsigijimais ir akcijų atpirkimais.
571. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų atitinkamais atvejais remtis priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatais teminėje įstaigų, turinčių panašų rizikos profilį, grupės galimų silpnųjų vietų analizėje.
572. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų atitinkamais atvejais atlikti testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kad paskatintų įstaigas stiprinti savo vidaus testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir rizikos valdymo gebėjimus: visų pirma priežiūrinis testavimas nepalankiausiomis sąlygomis ir vėlesnis testavimo rezultatų apibendrinimas gali skatinti įstaigas toliau plėtoti ir tobulinti duomenų sumavimo, rizikos modeliavimo ir IT priemones testavimo nepalankiausiomis sąlygomis ir rizikos valdymo tikslais.

12.2 Pagrindiniai priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis elementai

573. Priimdamos sprendimą dėl pagrindinių priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis elementų, kompetentingos institucijos turėtų analizuoti, *inter alia*, šiuos dalykus:
- a. aprėptį, t. y. ar apimami tam tikri rizikos veiksniai arba daugelis rizikos veiksnių, tam tikri atskiri portfeliai arba veikla ar sektoriai ir (arba) geografinės vietos, visi arba keletas portfelių.
 - b. Struktūrą, t. y. atlikti: (1) jautrumo analizę (vieno veiksnio arba paprastą daugelio veiksnių), (2) scenarijų analizę arba (3) atvirkštinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis. Kompetentingos institucijos turėtų pasirinkti modelį, kuris labiausiai tinka siekiant testavimo nepalankiausiomis sąlygomis tikslo: vieno rizikos veiksnio ar daugelio rizikos veiksnių jautrumo analizė paprastai turėtų būti atliekama, kai vertinama atskira rizika kapitalui ar likvidumui arba finansavimui; scenarijų analizės metodas paprastai turėtų būti taikomas, kai siekiama įvertinti bendrą kapitalo pakankumą; tuo tarpu atvirkštinis testavimas nepalankiausiomis sąlygomis gali, *inter alia*, būti tikslingas vertinant įstaigos naudojamų scenarijų rimtumą.
 - c. Taikymo sritį, t. y. ar apimami tarpvalstybinių grupių subjektai: vertindamos bendrą grupės kapitalo pakankumą, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, būtų atsižvelgiama į visus atitinkamus grupės subjektus.

- d. Įstaigų, patenkančių į testavimų nepalankiausiomis sąlygomis taikymo sritį, imtis: planuodamos daugiau nei vienos įstaigos priežiūrinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, kompetentingos institucijos turėtų išanalizuoti tinkamą testavimo imtį, ypač jei priežiūrinio testavimu nepalankiausiomis sąlygomis siekia įvertinti tam tikras verslo linijas ar modelius arba atlikti poveikio tyrimus ir (arba) vertinimus.
 - e. Metodą (testavimas nepalankiausiomis sąlygomis ir vėlesnis rezultatų paskirstymas pagal atskiras verslo linijas, testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir vėlesnis testavimo rezultatų apibendrinimas, abiejų metodų derinys, konkrečių bazinių scenarijų nustatymas įstaigoms).
574. Rengdamos ir atlikdamos priežiūrinius testavimus SREP tikslais, kompetentingos institucijos turėtų išanalizuoti turto kokybės vertinimų (angl. AQR) rezultatus, jei jų yra, jie yra tinkami ir dar nėra įtraukti į įstaigų finansines ataskaitas. Gali būti naudinga derinti priežiūrinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir turto kokybės vertinimus, siekiant užtikrinti, kad įstaigų, kurioms taikomas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, balanso pozicijos būtų tiksliai nurodytos, būtų pagerinti jų pradžios taškai ir būtų galima palyginti dalyvaujančių įstaigų pradžios taškus.
575. Kompetentingos institucijos taip pat gali apsvarstyti galimybę iš anksto nustatyti kapitalo koeficientus, ypač visos sistemos testavimams nepalankiausiomis sąlygomis (įskaitant testavimus nepalankiausiomis sąlygomis šalies lygiu) arba nustatyti bendruosius arba ypatingus leistinus rėžius. Tokiais atvejais jie turi būti tinkami ir atitikti priežiūros tikslus. Tokie koeficientai arba leistini rėžiai turėtų būti nuosekliai taikomi įstaigoms atliekant priežiūrinius testavimus nepalankiausiomis sąlygomis.

12.3 Kompetentingų institucijų organizacinės ir valdymo priemonės

576. Kompetentingos institucijos turėtų parengti veiksmingą priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programą. Ši programa turėtų būti paremta tinkamomis organizacinėmis, valdymo ir IT priemonėmis, užtikrinančiomis, kad priežiūriniai testavimai nepalankiausiomis sąlygomis būtų atliekami tinkamu dažnumu. Priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programa turėtų padėti veiksmingai įgyvendinti atskirų įstaigų priežiūros analizės programą. Programoje taip pat turėtų būti nurodyta, kaip kompetentinga institucija priima sprendimus dėl testavimo nepalankiausiomis sąlygomis formų pasirinkimo, atsižvelgdama į kiekvieno testavimo tikslus.
577. Valdymo, organizacinės ir IT priemonės, kurių pagrindu parengta priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programa, turėtų apimti bent:
- a. priežiūriniam testavimams nepalankiausiomis sąlygomis parengti ir atlikti pakankamus žmogiškuosius ir materialinius išteklius, duomenis ir IT infrastruktūrą. Visų pirma priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programa turėtų būti pagrįsta pakankamais duomenimis ir tinkama metodika, apimančia visus aspektus, įskaitant

- scenarijus ir prielaidas (pvz., šablonus, gaires, dokumentus), ir užtikrinančia tiek lankstumą, tiek tinkamo lygio kokybę ir kontrolės priemones;
- b. kokybės užtikrinimo procesą, kuris apimtų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rengimą, kūrimą ir vykdymą bei įstaigų rezultatų palyginimą;
 - c. priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis integravimą į kitus svarbius priežiūros procesus. Taigi, kai taikomi reikalavimai ir teisiniai apribojimai, organizacija turėtų remti vidinį dalijimąsi informacija ir visų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programos aspektų (pvz., tiek kiekybinių, tiek kokybinių rezultatų) naudojimą.
578. Vykdydamos valdymo tvarką, kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programa būtų reguliariai peržiūrima kokybiniu ir kiekybiniu požiūriu, siekiant užtikrinti, kad ji yra tinkama.
579. Kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad yra įgyvendinusios veiksmingo priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis ir jų rezultatų aptarimo su įstaigomis procesus ir tvarką. Šis dialogas turėtų atspindėti numatytus tikslus, būti užmegztas visų pirma tada, kai priežiūriniais testavimais nepalankiausiomis sąlygomis siekiama įvertinti bendrą įstaigų kapitalo pakankumą (bet ne tik tada), ir būti organizuojamas bendresniame SREP vertinimų kontekste, kaip nustatyta šiose gairėse. Tam, kad toks dialogas vyktų, kompetentingos institucijos tiek techniniame, tiek vadovavimo lygmenyse turėtų (jei būtina) užtikrinti, kad:
- a. įstaigoms būtų tinkamai, pakankamai išsamiai ir tiksliai paaiškinamas metodikos ir prielaidų, naudojamų atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir vėliau apibendrinant testavimo rezultatus, taikymas;
 - b. įstaigoms būtų pateikiamos tinkamos, pakankamai išsamios ir tikslios instrukcijos dėl to, kokią pagalbines informacijas įstaigos turi pateikti kompetentingoms institucijoms kartu su testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatais;
 - c. baigus diskusijas, įstaigoms (jei būtina) būtų paaiškinti priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai, dėl kurių taikomos priežiūros priemonės. Pastarąją priemonę kompetentingos institucijos turėtų laikyti visų pirma atlikusios visos sistemos testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, dėl kurių pradėtos taikyti priežiūros priemonės.
580. Taikydamos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis tarpvalstybinėms grupėms ir jų subjektams, kompetentingos institucijos turėtų keistis informacija ir, jei įmanoma, tinkamai aptarti procesą priežiūros institucijų kolegijų sistemoje. Visų pirma kompetentingos institucijos turėtų užtikrinti, kad būtų pateikta ir aptarta atitinkama išsami informacija apie metodikas, scenarijus ir pagrindines prielaidas, taip pat priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis, ypač skirtų kapitalo ir likvidumo pakankumui vertinti, rezultatai.
581. Kompetentingos institucijos, atsižvelgdamos į numatytus priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis tikslus, taip pat turėtų nustatyti, kokia testavimų nepalankiausiomis sąlygomis informacija ir rezultatai gali būti viešinami. Priimdamos

sprendimą dėl priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis rezultatų ar metodikų viešinimo, kompetentingos institucijos turėtų atsižvelgti į savo pačių vaidmenį vertinime ir pasirinktą metodą (testavimas nepalankiausiomis sąlygomis ir vėlesnis rezultatų paskirstymas pagal atskiras verslo linijas, testavimas nepalankiausiomis sąlygomis ir vėlesnis testavimo rezultatų apibendrinimas), taip pat atsižvelgti į jų pačių atliktos analizės, pridedamos prie paskelbtų rezultatų, apimtį.

12.4 Procesas ir metodiniai aspektai

582. Kompetentingų institucijų nustatyta testavimo nepalankiausiomis sąlygomis programa turėtų užtikrinti bent šiuos dalykus:
- a. rengdamos metodus ir prielaidas, kurie naudojami atliekant priežiūrinius testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, kompetentingos institucijos turėtų nuspręsti kokia vertinimo struktūra ir ypatybės labiausiai tinka jos numatytam tikslui, t. y. yra susijusios su priežiūros (arba kitais) kompetentingos institucijos apibrėžtais tikslais.
 - b. Atlikdamos platesnės apimties institucijų priežiūrinius testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, kompetentingos institucijos gali apsvarstyti galimybę patvirtinti skirtingų įvairių įstaigų kategorijų priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis struktūrą, kaip numatyta 2.4 skirsnyje, ypač jei po vertinimo atliekamas rezultatų paskirstymas pagal atskiras verslo linijas.
 - c. Kompetentingos institucijos turėtų išanalizuoti tinkamus priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis terminus, įskaitant scenarijų laikotarpį ir laikotarpį, kurio valdymo veiksmai, pasiūlyti įstaigų atliekant testavimus nepalankiausiomis sąlygomis, yra analizuojami. Vertinimo terminai taip pat turi apimti dialogą su įstaiga, jei jis būtinas siekiant numatyto vertinimo tikslo, ir tai, kiek dalyvaujančios įstaigos pateikti duomenys išliks aktualūs.
 - d. Atitinkamais atvejais siekdamas numatyto vertinimo tikslo kompetentingos institucijos turėtų išanalizuoti visus žinomus būsimus reguliavimo pokyčius, kurie darys poveikį įstaigoms testavimo nepalankiausiomis sąlygomis srityje ir testavimo laikotarpiu.
583. Jeigu atliekamas scenarijų analizės testavimas nepalankiausiomis sąlygomis, kompetentingos institucijos turėtų nuspręsti, ar visoms įstaigoms taikyti vieną bendrą scenarijų, numatytą testavimo taikymo srityje, ar parengti konkrečius scenarijus atskiroms įstaigoms (pasirinkus pastarąjį variantą, įstaigos vis tiek privalo rengti savo pačių scenarijus, skirtus ICAAP ir ILAAP testavimui nepalankiausiomis sąlygomis), ar taikyti abu metodus. Kompetentingos institucijos turėtų analizuoti kapitalo ir likvidumo išteklių perdavimą nepalankiausiomis sąlygomis bei visas galimas kliūtis, įskaitant teisinės ir veiklos.
584. Be to, rengiant priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis metodikas, reikėtų atsižvelgti į šiuos aspektus:
- a. vertindamos kapitalo pakankumą, kompetentingos institucijos turėtų analizuoti testavimo nepalankiausiomis sąlygomis poveikį įstaigos pelno (nuostolio) ataskaitai,

balansui, rizikos pozicijos sumai ir finansinio sverto koeficientui, bei analizuoti testavimą nepalankiausiomis sąlygomis poveikį testuojamų įstaigų kapitalo koeficientams.

- b. Atlikdamos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir vėliau apibendrindamos testavimo rezultatus, kompetentingos institucijos turėtų analizuoti, koku mastu jos nustato įstaigų balansų ir pelno (nuostolio) ataskaitų modeliavimo metodikas. Paprastai institucijų balansus galima laikyti nekintamais ir leidžiančiais kompetentingoms institucijoms laikui bėgant įvertinti esamą riziką. Balansus taip pat galima laikyti dinamiškais, analizuojant kaip įstaigų verslo planai galėtų būti plėtojami nepalankiausių sąlygų scenarijuje arba kaip ilginiui galėtų keistis kredito apimtis. Siekdamas didesnio palyginamumo, kompetentingos institucijos turėtų rinktis statinio balanso metodą. Tuo tarpu norint gauti daugiau grįžtamosios informacijos apie nepalankioms sąlygoms ir sukrėtimams spręsti numatomus arba planuojamus institucijų veiksmus, pirmenybė gali būti teikiama dinaminiam balanso metodui.
- c. Kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti, kaip, prireikus, testavimuose nepalankiausiomis sąlygomis atsižvelgti į sistemine grįžtamąją informaciją arba antrinį poveikį, pripažįstant *ex ante* prielaidų teikimo apribojimus atliekant testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir vėliau apibendrinant testavimo rezultatus.
- d. Atlikdamos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis ir vėliau apibendrindamos testavimo rezultatus, kompetentingos institucijos turėtų siekti nuosekliai ir sąžiningai vertinti tokių įstaigose atliekamų priežiūrinių testavimų nepalankiausiomis sąlygomis poveikį, užtikrindama vienodas veiklos sąlygas visoms įstaigoms. Kompetentingos institucijos taip pat turėtų analizuoti koku mastu testavimo nepalankiausiomis sąlygomis rezultatai atspindi įstaigų pasirinkimo galimybių ir sprendimų modeliavimo skirtumus, o ne tikruosius įstaigų patiriamos rizikos skirtumus.

585. Kompetentingos institucijos turėtų siekti įvertinti modelio riziką įvairiuose testavimuose nepalankiausiomis sąlygomis ir turėti galimybę gauti įvairių rūšių lyginamąją informaciją. Prireikus rekomenduojama turėti kelias perspektyvas ir (arba) kriterijus. Svarbu pripažinti, kad nė vienas modelis nėra tobulas ir aiškiai apibrėžti žinomus ir galimus trūkumus. Suprantant šiuos atskirų įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis modelių apribojimus ir trūkumus, priežiūrinio testavimo nepalankiausiomis sąlygomis procesas gali būti atliekamas tiksliai ir gali būti sumažintos galimos modelio rizikos keliamos problemos.

(56). 522 punktą iš dalies keičiamas taip:

„Kompetentingos institucijos turėtų įgyvendinti šias gaires įtraukdamos jas į savo priežiūros procesus ir tvarką iki 2016 m. sausio 1 d.¹⁴“

(57). 2–4 priedai buvo išbraukti.

(58). Prie Gairių pridedami šie priedai:

¹⁴ Peržiūrėtos SREP gairės bus taikomos nuo 2019 m. sausio 1 d.

2 priedas. Pagrindiniai antros pakopos reikalavimų ir antros pakopos gairių požymiai ir skirtumai tarp jų

	Antros pakopos reikalavimai	Antros pakopos gairės
Pobūdis	Reikalavimas aukščiau 1 pakopos, bet žemiau bendro rezervų reikalavimo, apibrėžtas pagal kapitalo reikalavimų direktyvos (angl. CRD) 104 straipsnį	Lūkesčiai aukščiau bendro rezervų reikalavimo
Taikymo sritis	(1) Netikėtų nuostolių per 12 mėnesius, kuriems netaikomi minimalūs reikalavimai, rizika; (2) tikėtinų nuostolių per 12 mėnesių, kurie nepakankamai reglamentuojami nuostatomis, rizika; (3) dėl modelio trūkumų kylanti rizika; (4) dėl valdymo trūkumų kylanti rizika ¹⁵	Atitinkamų testavimų nepalankiausiomis sąlygomis kiekybiniai rezultatai (kitas galimas sritis reikia nagrinėti toliau)
Nustatymas	Skaičiavimas, pradedamas nuo ICAAP, vertinamas kaip patikimas ir grindžiamas, pavyzdžiui, priešingos lyginamaisiais rodikliais, taikomais ICAAP skaičiavimams, institucijos sprendimams ir t. t. ¹⁶	Skaičiavimas, pagrįstas didžiausiu nepalankaus scenarijaus poveikiu CET1 koeficientui, pakoreguotas, pavyzdžiui, atsižvelgiant į patikimus rizikos mažinimo veiksmus ir kitus veiksnius bei suderintas su nuosavomis lėšomis, skirtomis patenkinti kapitalo rezervų reikalavimą ir išimtiniais atvejais – anticiklinio kapitalo rezervo reikalavimą, jei pastarasis apima tą pačią riziką, kuri priimta testavime nepalankiausiomis sąlygomis
Kapitalo kokybė	Tinkamos nuosavos lėšos, bent jau tokios pačios sudėties kaip pirmos pakopos	Tik CET1
Paskirstymo apribojimų pagal Direktyvos	Taip	Ne

¹⁵ Žr. 348 punktą.

¹⁶ Žr. 349 punktą.

	<u>Antros pakopos reikalavimai</u>	<u>Antros pakopos gairės</u>
2013/36/ES 141 straipsnį aktualumas		
Pranešimas įstaigai	Bendro SREP kapitalo reikalavimo (angl. TSCR) koeficiento dalis, suformuluota atsižvelgiant į visus pirmos pakopos koeficientus (bendros nuosavos lėšos, T1, CET1)	Atskiras koeficientas, nepriklausantis bendram SREP kapitalo reikalavimui ar bendrajam kapitalo reikalavimui ir paaiškinantis kokį poveikį daro visiems kapitalo koeficientams (T1 ir bendroms nuosavoms lėšoms)
Atitikties užtikrinimas	Reikalavimai, kuriuos reikia vykdyti visada, net ir nepalankiausiomis sąlygomis	Tikimasi, kad įstaigos įtrauks antros pakopos gaires į savo kapitalo planavimą, rizikos valdymą ir gaivinimo planavimą bei savo veikloje jas viršys
Priežiūros veiksmai, kurių imamasi įvykus pažeidimui	Gali būti taikomos visos priežiūros priemonės; pažeidimas yra galima veiklos leidimo panaikinimo sąlyga; įstaiga, kurioje padarytas pažeidimas, pertvarkymo tikslais laikoma žlungančia arba galinčia žlugti.	Nėra automatinio ryšio tarp nuosavų lėšų, kurių lygis mažesnis nei antros pakopos gairėse numatytasis, ir specialių priežiūros priemonių, bet būtų pradedamas aktyvesnis dialogas priežiūros klausimais ir bendradarbiavimas su įstaiga, nes reikia pateikti patikimą kapitalo planą

3 priedas. 2017 m. SREP gairių atnaujinimų apžvalga

2017 m. SREP gairių atnaujinimai ir pakeitimai	Atnaujintas ar pakeistas SREP gairių
Antros pakopos kapitalo gairės	1.2 antraštinė dalis „Apibrėžtys“ 7.1 antraštinė dalis „Bendrosios nuostatos“ 7.7 antraštinė dalis. „Antros pakopos gairių taikymas analizuojant testavimo nepalankiausiomis sąlygomis kiekybinius rezultatus“ 7.8 antraštinė dalis „Išvadų santrauka ir vertinimas“ (įskaitant 8 lentelę) 7.9 antraštinė dalis „Pranešimas apie prudencinius reikalavimus“ 10.3 antraštinė dalis „Kapitalo priemonių taikymas“ 10.7 antraštinė dalis „Situacijos, kai neatitinkamos antros pakopos gairės, priežiūros pasekmės“ 11.2 antraštinė dalis „SREP kapitalo vertinimas ir konkrečiai įstaigai taikomi prudenciniai reikalavimai“ 2 priedas „Pagrindiniai antros pakopos reikalavimų ir antros pakopos gairių požymiai ir skirtumai tarp jų“
Priežiūrinis testavimas nepalankiausiomis sąlygomis	1.1 antraštinė dalis „Dalykas“ 1.2 antraštinė dalis „Apibrėžtys“ 12 antraštinė dalis „Priežiūrinis testavimas nepalankiausiomis sąlygomis“ 13 antraštinė dalis „Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas“
Įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis priežiūrinis vertinimas	5.6.3 antraštinė dalis „Įstaigų testavimo nepalankiausiomis sąlygomis vertinimas“ 10.5 antraštinė dalis „Priežiūros priemonių taikymas“
BKPNR priežiūrinio vertinimo derinimas su peržiūretomis EBI gairėmis dėl BKPNR	6.5 antraštinė dalis „Palūkanų normos rizikos, kurią lemia ne prekybos knygos veikla, vertinimas“
Vertinimo balais sistema	1.2 antraštinė dalis „Apibrėžtys“ 2.2 antraštinė dalis „Vertinimas balais SREP“ 4.1 antraštinė dalis, 5.1.1 antraštinė dalis, 6.2.4 antraštinė dalis, 6.4.5 antraštinė dalis, 6.5.4 antraštinė dalis, 8.5 antraštinė dalis, 9.6 antraštinė dalis „Išvadų apibendrinimas ir balo skyrimas“ 6.1 antraštinė dalis, 8.1 antraštinė dalis „Bendrosios nuostatos“ 10.2 antraštinė dalis „Bendras SREP vertinimas“ (įskaitant 13 lentelę)

Bendrų SREP kapitalo reikalavimų ir bendrųjų kapitalo reikalavimų formavimas ir įstaigų informavimas apie priežiūros kapitalo lūkesčius	7.5 antraštinė dalis „Nuosavų lėšų reikalavimų formulavimas“ 7.9 antraštinė dalis „Pranešimas apie prudencinius reikalavimus“
Kiti	Bendrieji paaiškinimai, įtraukti į skirsnį „Pagrindinė informacija ir loginis pagrindas“ 10.6 antraštinė dalis „Situacijos, kai neatitinkami bendri SREP kapitalo reikalavimai, priežiūros pasekmės“ (naujas skirsnis)

** Atkreipkite dėmesį, kad atnaujintoje versijoje pasikeitė kai kurių skirsnių numeracija. Šioje lentelėje pateikiama atnaujintos gairių redakcijos antraštinių dalių numeracija. Kai kurie skirsniai yra nauji.*

(59). Kompetentingos institucijos turėtų įgyvendinti pirmiau išdėstytus Gairių pakeitimus įtraukdamas juos į savo priežiūros procesus ir tvarką iki 2019 m. sausio 1 d.